

PENSIOENREGLEMENT 2015

STICHTING BEDRIJFSPENSIOENFONDS VOOR DE KOOPVAARDIJ

GELDEND VANAF 1 JANUARI 2020

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN	1
HOOFDSTUK 2 DEELNAME AAN DE PENSIOENREGELING	5
Artikel 2.1 Deelnemer	5
Artikel 2.2 Einde deelname.....	5
Artikel 2.3 Werken na pensionering	5
HOOFDSTUK 3 PENSIOENAANSPRAKEN VAN DE DEELNEMERS	6
Artikel 3.1 Karakter van de pensioenregeling.....	6
Artikel 3.2 Pensioenaanspraken van de deelnemers	6
Artikel 3.3 Aanspraken bij beëindiging van de deelname anders dan door overlijden of het ingaan van het ouderdomspensioen	6
HOOFDSTUK 4 OUDERDOMSPENSIOEN	7
Artikel 4.1 Uitkeringsperiode.....	7
Artikel 4.2 Hoogte van het ouderdomspensioen	7
Artikel 4.3 Uitrusten van ouderdomspensioen in partnerpensioen of andersom.....	7
HOOFDSTUK 5 PARTNERPENSIOEN	8
Artikel 5.1 Uitkeringsperiode.....	8
Artikel 5.2 Hoogte van het partnerpensioen	8
Artikel 5.3 Uitrusten van ouderdomspensioen in partnerpensioen of andersom.....	9
Artikel 5.4 Beperking aanspraak partnerpensioen bij nieuwe partner.....	9
Artikel 5.5 Beperking van de aanspraak op partnerpensioen	9
Artikel 5.6 Geen aanspraak op partnerpensioen.....	9
Artikel 5.7 Aanspraken op partnerpensioen ingevolge de vóór 1 januari 2015 geldende pensioenreglementen	9
HOOFDSTUK 6 WEZENPENSIOEN	10
Artikel 6.1 Uitkeringsperiode.....	10
Artikel 6.2 Hoogte van het wezenpensioen	10
Artikel 6.3 Verdubbeling van het wezenpensioen	10
Artikel 6.4 Beperking van de aanspraak op wezenpensioen	10
Artikel 6.5 Geen aanspraak op wezenpensioen.....	11
HOOFDSTUK 7 PENSIOENOPBOUW TIJDENS ARBEIDSONGESCHIKTHEID	12
Artikel 7.1 Premievrije opbouw op basis van de WAO	12
Artikel 7.2 Premievrije deelname bij arbeidsongeschiktheid op basis van de WIA.....	12
Artikel 7.3 Voorwaarden premievrije deelname op basis van de WIA	13
Artikel 7.4 Vaststelling van de mate van premievrije deelname op basis van de WIA	13
Artikel 7.5 Vaststelling van de pensioengrondslag voor premievrije deelname op basis van de WIA ...	14
Artikel 7.6 Wanneer begint de premievrije deelname op basis van de WIA en wanneer eindigt deze? 14	
Artikel 7.7 Samenloop van premievrije deelname en pensioenopbouw op basis van de WIA	14
HOOFDSTUK 8 VRIJWILLIG VOORTZETTEN VAN DE PENSIOENOPBOUW	15
Artikel 8.1 Vrijwillige voortzetting van de deelname	15

Artikel 8.2 Premiebetaling bij vrijwillige voortzetting van de deelname tijdens niet-verwijtbare werkloosheid of bij een Ziektewetuitkering.....	16
--	----

HOOFDSTUK 9 PENSIOENOPBOUW TIJDENS BIJZONDER VERLOF 17

Artikel 9.1 Pensioenopbouw tijdens onbetaald verlof.....	17
Artikel 9.2 Pensioenopbouw tijdens levensloopverlof	17

HOOFDSTUK 10 KEUZEMOGELIJKHEDEN BIJ PENSIONERING 18

Artikel 10.1 Uitrust partnerpensioen voor extra ouderdomspensioen	18
Artikel 10.2 Uitrust ouderdomspensioen voor extra partnerpensioen	18
Artikel 10.3 Aanvullende bepalingen uitrust	18
Artikel 10.4 Pensioeningang.....	19
Artikel 10.5 Vervroegen van pensioen	19
Artikel 10.6 Uitstellen van pensioen	20
Artikel 10.7 Uitrust ouderdomspensioen voor tijdelijk pensioen tot AOW-datum	20
Artikel 10.8 Hoog/laag-uitrust ouderdomspensioen	20
Artikel 10.9 Volgorde keuzemogelijkheden	21

HOOFDSTUK 11 PENSIOEN BIJ SCHEIDING 22

Artikel 11.1 Scheidingsdatum.....	22
Artikel 11.2 Bijzonder partnerpensioen	22
Artikel 11.3 Geen aanspraak op bijzonder partnerpensioen	23
Artikel 11.4 Verevening ouderdomspensioen	23
Artikel 11.5 Conversie	24
Artikel 11.6 Vervreemding van pensioen bij scheiding.....	24

HOOFDSTUK 12 WAARDEOVERDRACHT 26

Artikel 12.1 Algemene bepalingen waardeoverdracht.....	26
Artikel 12.2 Recht op inkomende individuele waardeoverdracht	26
Artikel 12.3 Bevoegdheid tot waardeoverdracht.....	26
Artikel 12.4 Recht op uitgaande individuele waardeoverdracht	26
Artikel 12.5 Automatische waardeoverdracht klein pensioen.....	27

HOOFDSTUK 13 TOESLAGVERLENING EN KORTING 28

Artikel 13.1 Toeslag op verworven pensioenaanspraken en op ingegane en premievrije pensioenen	28
Artikel 13.2 Aanpassing van de te verwerven aanspraken	28
Artikel 13.3 Vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten	28

HOOFDSTUK 14 UITBETALING VAN PENSIOENEN EN AFKOOP KLEINE PENSIOENEN 29

Artikel 14.1 Aanvraag en toekenning van pensioen.....	29
Artikel 14.2 Uitbetaling van pensioen	29
Artikel 14.2A Overlijdensuitkering	29
Artikel 14.3 Algemene bepalingen afkoop.....	30
Artikel 14.4 Klein pensioen dat in aanmerking komt voor afkoop bij ingang van het ouderdomspensioen	30
Artikel 14.5 Klein pensioen dat in aanmerking komt voor afkoop voordat het ouderdomspensioen is ingegaan.....	31
Artikel 14.6 Afkoop klein partnerpensioen en wezenpensioen bij ingang	31
Artikel 14.7 Afkoop klein bijzonder partnerpensioen bij scheiding	32
Artikel 14.8 Van rechtswege vervallen heel klein pensioen	32

HOOFDSTUK 15 VERPLICHTINGEN VAN DE DEELNEMERS EN HET VERSTREKKEN VAN INFORMATIE DOOR HET FONDS **33**

Artikel 15.1 Informatieverstrekking algemeen	33
Artikel 15.2 Verplichtingen (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde	33
Artikel 15.3 Informatie aan de deelnemer bij aanvang van de deelname	33
Artikel 15.4 Informatie aan de deelnemer bij wijziging van de regeling	34
Artikel 15.5 Jaarlijkse informatie aan de deelnemer (uniform pensioenoverzicht)	34
Artikel 15.6 Informatie aan de deelnemer bij beëindiging van de deelname	34
Artikel 15.7 Periodieke informatie aan gewezen deelnemers	35
Artikel 15.8 Informatieverstrekking aan ex-partner bij scheiding.....	35
Artikel 15.9 Periodieke informatie aan ex-partner	35
Artikel 15.10 Informatieverstrekking aan pensioengerechtigde bij pensioeningang	35
Artikel 15.11 Periodieke informatie aan pensioengerechtigde	36
Artikel 15.12 Informatieverstrekking bij vertrek naar een andere lidstaat	36
Artikel 15.13 Informatie op verzoek van de (gewezen) deelnemers, de ex-partner en de pensioengerechtigde	36
Artikel 15.14 Informatie op de website	37

HOOFDSTUK 16 VRIJSTELLINGSREGELINGEN **38**

Artikel 16.1 Vrijstellingsregelingen Wet Bpf 2000	38
Artikel 16.2 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	38
Artikel 16.3 Spaarbijdrage bij vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	38
Artikel 16.4 Uitkeringen	39
Artikel 16.5 Overlijden van de uitkeringsgerechtigde werknemer	39
Artikel 16.6 Intrekking vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	39

HOOFDSTUK 17 PENSIOENGRONDSLAG **41**

Artikel 17.1 Pensioengrondslag.....	41
Artikel 17.2 Pensioengevend loon.....	41
Artikel 17.3 Franchise.....	42

HOOFDSTUK 18 PREMIEVASTSTELLING EN -AFDRACHT **43**

Artikel 18.1 Premiegrondslag	43
Artikel 18.2 Hoogte van de premie	43
Artikel 18.3 Afdracht van de premie	43
Artikel 18.4 Niet aan het fonds betaalde premie	44

HOOFDSTUK 19 EXTRA PENSIOEN OVER VERSTREKEN DEELNEMINGSTIJD (VPL-REGELING) **45**

Artikel 19.1 Inleiding	45
Artikel 19.2 Voorwaarden voor de verwerving van extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen.....	45
Artikel 19.3 Vaststelling van de extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen.....	45
Artikel 19.4 Inkoop en financiering van de extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen.....	46
Artikel 19.5 Disclaimer bij extra pensioen uit hoofde van 15-jaarsfinanciering.....	47

HOOFDSTUK 20 DEELNEMINGSJAREN PENSIOEN **48**

Artikel 20.1 Aanspraak op een deelnemingsjarenpensioen	48
Artikel 20.2 Ingang en einde deelnemingsjarenpensioen	48
Artikel 20.3 Hoogte deelnemingsjarenpensioen.....	48

HOOFDSTUK 21 INKOOP VAN PENSIOENAANSPRAKEN **49**

Hoofdstuk 1 Begripsomschrijvingen

AOW-datum

De eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de voor hem geldende AOW-gerechtigde leeftijd bereikt.

AOW-leeftijd

De pensioengerechtigde leeftijd in de zin van de AOW.

Arbeidsongeschikt(heid)

De situatie waarin de persoon verkeert die recht heeft op een (gedeeltelijke) WAO- of WIA-uitkering.

Bestemmingsreserve VPL

De bestemmingsreserve ten behoeve van de financiering van de extra aanspraken op ouderdoms- en nabestaandenpensioen als beschreven in hoofdstuk 19.

Bestuur

Het bestuur van het fonds zoals bepaald in artikel 9 van de statuten.

Deelnemer:

- a. Degene die als zeevarende werkzaam is vanaf de eerste dag van de maand waarin hij de 21-jarige leeftijd bereikt tot de pensioenrichtdatum;
- b. Degene die niet verplicht is tot deelname in het fonds, maar die door het bestuur als deelnemer is toegelaten op grond van een met zijn werkgever gesloten uitvoeringsovereenkomst;
- c. Degene die deelnemer was als hiervoor omschreven en waarvan de deelname wordt voortgezet op grond van hoofdstuk 7 of hoofdstuk 8.

Deelnemingsperiode:

Elke periode van onafgebroken deelname. De duur van een deelnemingsperiode wordt in dagen nauwkeurig vastgesteld.

Ex-partner

De persoon die voorafgaand aan de scheiding als partner werd aangemerkt.

Fonds

Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij.

Franchise

Het deel van het loon waarover de deelnemer geen pensioen opbouwt, zoals nader uitgewerkt in artikel 17.3.

Gepensioneerde

De (gewezen) deelnemer voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan.

Gewezen deelnemer

De persoon van wie het deelnemerschap is beëindigd, anders dan door het bereiken van de pensioeningangsdatum of door overlijden en die aanspraken kan ontlenen aan het reglement.

Gezamenlijke huishouding

Van een gezamenlijke huishouding is sprake wanneer wordt voldaan aan de volgende eisen:

- a. Er is een tussen de ongehuwde en niet-geregistreerde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en een ander ongehuwd en niet-geregistreerd persoon vóór de pensioeningangsdatum gesloten notarieel verleden samenlevingscontract, waaruit blijkt dat de ongehuwde en niet-geregistreerde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met

- de betreffende ongehuwde en niet-geregistreerde persoon een gezamenlijke huishouding voert; en
- b. deze andere persoon en de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde zijn onafgebroken maar ten minste zes maanden op hetzelfde adres ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP); en
  - c. de andere persoon is geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn.
- De aanvangsdatum van de gezamenlijke huishouding is de datum waarop het samenlevingscontract notarieel is verleden.

Heel klein pensioen

Een pensioenaanspraak of een pensioenrecht waarvan de waarde op de pensioenrichtdatum lager is dan € 2,00 per jaar.

Kinderen

Onder kinderen van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde wordt verstaan:

- a. de kinderen beneden de leeftijd van 18 jaar die in een familierechtelijke betrekking tot hem staan, d.w.z. de wettige, gewettigde, wettig erkende of geadopteerde kinderen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde;
- b. de stief- en pleegkinderen beneden de leeftijd van 18 jaar die door hem worden opgevoed en verzorgd. Onder stiefkind wordt verstaan het kind dat de partner al had bij het aangaan van het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke huishouding met de (gewezen) deelnemer.
- c. de kinderen beneden de leeftijd van 18 jaar waarover hij, anders dan als ouder, gezamenlijk gezag heeft;
- d. de hiervoor benoemde kinderen tussen de 18 en 27 jaar indien zij de voor werkzaamheden beschikbare tijd hoofdzakelijk aan een studie of beroepsopleiding besteden.

Klein pensioen

Een pensioen dat lager is dan de in artikel 66 van de Pensioenwet bepaalde grens voor afkoop door het fonds.

Loonindexcijfer

Het percentage waarmee het indexcijfer van de cao-lonen per maand (inclusief bijzondere beloningen) van volwassen werknemers in het particulier bedrijf, zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek, van de maand juli van enig jaar afwijkt van het indexcijfer cao-lonen van de maand juli van het daaraan voorgaande kalenderjaar. Uitgegaan wordt van de eerst gepubliceerde cijfers. Afronding vindt plaats op twee decimalen nauwkeurig.

Partner

De persoon met wie de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde:

- a. is gehuwd; of
- b. een geregistreerd partnerschap heeft gesloten; of
- c. ten minste een halfjaar een gezamenlijke huishouding voert.

Partnerpensioen

Pensioen dat de partner krijgt na overlijden van degene die het pensioen heeft opgebouwd.

Pensioengerechtigde

De gepensioneerde, de (ex-)partner en het kind voor wie het pensioen is ingegaan.

Pensioengrondslag

De som van de daglonen in een kalenderjaar of gedeelte van kalenderjaar, gedeeld door het aantal deelnemingsdagen in die periode, vermenigvuldigd met 365, verminderd met de franchise. In een schrikkeljaar dient voor 365 te worden gelezen 366.

Pensioeningangsdatum

De eerste dag van de maand waarin het pensioen daadwerkelijk ingaat.

Pensioenreglement

Het pensioenreglement van het fonds zoals dat geldt vanaf 1 januari 2015.

Pensioenrichtdatum

De eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 67 jaar wordt of zou zijn geworden.

Prijsindexcijfer

Het peil van de prijzen op 1 juli van enig jaar ten opzichte van 1 juli van het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Deze index wordt jaarlijks door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgesteld en gepubliceerd als "Consumentenprijsindexcijfer voor alle huishoudens afgeleid". Uitgegaan wordt van de eerste publicaties. Afronding vindt plaats op twee decimalen nauwkeurig.

Scheepsbeheerder

De beheerder bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel I, van de Wet zeevarenden.

Scheiding

Hieronder wordt verstaan:

- a. beëindiging van het huwelijk door echtscheiding;
- b. ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
- c. beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door dood, vermissing of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk;
- d. beëindiging van de gezamenlijke huishouding.

Uitvoeringsovereenkomst

De uitvoeringsovereenkomst waarmee de vrijwillige aansluiting van een werkgever bij de verplichtgestelde pensioenregeling van het fonds wordt gerealiseerd.

Uitvoeringsreglement

Het reglement dat de relatie regelt tussen de werkgevers en het fonds.

VPL-regeling

De regeling op basis waarvan extra aanspraken op ouderdoms- en nabestaandenpensioen als beschreven in hoofdstuk 19 worden toegekend.

WAO

Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Werkgever

De natuurlijke persoon of rechtspersoon die zeevarenden als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder W van de statuten in dienst heeft en die zich ten behoeve van die zeevarenden verplicht heeft aangesloten bij het fonds.

De natuurlijke persoon of rechtspersoon die zeevarenden als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder W juncto het tweede lid van de statuten in dienst heeft, of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die zeevarenden als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder W van de statuten die werkzaam zijn op zeeschepen als bedoeld in artikel 1, tweede lid, van de statuten in dienst heeft, en die door het bestuur ten behoeve van die zeevarenden als vrijwillig aangesloten werkgever is toegelaten.

Werknemer

De persoon die een (zee-)arbeidsovereenkomst in de zin van het Burgerlijk Wetboek met een werkgever heeft.

WIA

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

WW-uitkering

Uitkering ingevolge de Werkloosheidswet.

Zeeschepen

schepen als bedoeld in artikel 8:2, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek, voor zover op grond van de Nederlandse rechtsregels de vlag van het Koninkrijk wordt gevoerd, met uitzondering van:

- a. vissersschepen,
- b. schepen in openbare dienst,
- c. binnenvaartschepen,
- d. oorlogsschepen en marinehulpschepen,
- e. pleziervaartuigen,
- f. schepen speciaal ontworpen voor het opnemen en dumpen van zand en klei en de daarbij betrokken hulpschepen.

Zeevarende

Degene als bedoeld in artikel 7:694, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek, die door scheepsbeheerders is tewerk gesteld aan boord van door hen beheerde zeeschepen en naar omstandigheden beoordeeld woont:

1. hetzij binnen het Rijk;
2. hetzij in een land dat lid is van de Europese Economische Ruimte (EER), met uitzondering van Zwitserland;
3. hetzij in een land dat lid is van de Europese Unie (EU);
4. hetzij in een ander land waarmee Nederland een Verdrag of Overeenkomst inzake Sociale Zekerheid heeft gesloten, met uitzondering van de Verenigde Staten van Noord Amerika.

Hoofdstuk 2 Deelname aan de pensioenregeling

Artikel 2.1 Deelnemer

Als deelnemer wordt aangemerkt:

- a. de zeevarende die onder de verplichtstelling valt;
- b. degene die werkzaam is bij een vrijwillig aangesloten werkgever en ten behoeve van wie de werkgever een uitvoeringsovereenkomst met het fonds heeft gesloten;
- c. de persoon die pensioenaanspraken verwerft tijdens arbeidsongeschiktheid;
- d. de persoon die de pensioenregeling vrijwillig voortzet.

Voortzetting van deelnemerschap houdt in dat zowel de opbouw van de pensioenaanspraken als de dekking van de risico's wordt voortgezet.

Artikel 2.2 Einde deelname

De deelname eindigt op de dag:

- a. direct voorafgaand aan de pensioeningangsdatum doch uiterlijk op 67 jaar;
- b. waarop de deelnemer niet meer voldoet aan de bepalingen uit artikel 2.1;
- c. van overlijden van de deelnemer.

Artikel 2.3 Werken na pensionering

De deelnemer kan er voor kiezen om het ouderdomspensioen vóór de pensioenrichtdatum te laten ingaan. Als de deelnemer daarnaast nog steeds werknemer blijft bij een werkgever, beiden in de zin van dit reglement, dan blijft hij uiterlijk tot de pensioenrichtdatum deelnemer aan de pensioenregeling. Ook als een werknemer op of na de pensioenrichtdatum een nieuw dienstverband aangaat met de (eventuele nieuwe) werkgever, dan wordt hij tot de pensioenrichtdatum opnieuw deelnemer.

Deze deelname tijdens werken na pensionering heeft de volgende gevolgen:

- a. De deelnemer bouwt jaarlijks pensioenaanspraken op, conform artikel 3.2, zolang hij werkzaam is en zolang hij de pensioenrichtdatum nog niet heeft bereikt.
- b. Het partnerpensioen op risicobasis vervalt op de pensioeningangsdatum.
- c. Op de pensioeningangsdatum is er opnieuw uitzicht op een risicopartnerpensioen vanaf het moment van deelname op of na de pensioeningangsdatum tot de pensioenrichtdatum.
- d. Op de pensioenrichtdatum gaat het pensioen in dat is opgebouwd tijdens werken na pensionering. Op deze aanspraken worden in beginsel dezelfde keuzemogelijkheden toegepast als waarvoor is gekozen bij de pensioeningangsdatum.

Hoofdstuk 3 Pensioenaanspraken van de deelnemers

Artikel 3.1 Karakter van de pensioenregeling

De pensioenregeling heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst in de vorm van een middelloonregeling, als bedoeld in artikel 10 van de Pensioenwet.

Artikel 3.2 Pensioenaanspraken van de deelnemers

De deelnemer heeft aanspraak op:

- a. een levenslang ouderdomspensioen ten behoeve van zichzelf;
- b. een levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner;
- c. een tijdelijk wezenpensioen ten behoeve van het kind of de kinderen.

Artikel 3.3 Aanspraken bij beëindiging van de deelname anders dan door overlijden of het ingaan van het ouderdomspensioen

1. Indien het deelnemerschap anders dan door overlijden voor de pensioeningangsdatum of pensionering eindigt, dan behoudt de gewezen deelnemer:
  - a. de tot dan toe opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen;
  - b. het tot dan toe opgebouwde partnerpensioen tenzij als gevolg van scheiding (een deel van) het partnerpensioen als bijzonder partnerpensioen bestemd is voor de ex-partner zoals bepaald in artikel 11.2;
  - c. een premievrij wezenpensioen van 14% van het opgebouwde ouderdomspensioen.
2. Aanspraken voortvloeiend uit verschillende deelnameperioden die toekomen aan dezelfde aanspraakgerechtigde, worden op de pensioeningangsdatum of bij overlijden voor de pensioeningangsdatum samengeteld.

Hoofdstuk 4 Ouderdompensioen

Artikel 4.1 Uitkeringsperiode

Het ouderdompensioen gaat in op de pensioeningangsdatum en eindigt op de laatste dag van de maand, waarin de gepensioneerde overlijdt.

Artikel 4.2 Hoogte van het ouderdompensioen

1. Het jaarlijks op te bouwen ouderdompensioen bedraagt vanaf 1 januari 2016 voor iedere deelnemingsperiode 1,604% van de pensioengrondslag in die betreffende periode.
2. Met ingang van 1 januari 2016 wordt per deelnemingsperiode een aanspraak op jaarlijks ouderdompensioen verkregen van $A \times 1,604\% \times B$. Hierin is:
A: de duur van de deelnemingsperiode in dagen nauwkeurig, gedeeld door 365;
B: de pensioengrondslag van de betreffende deelnemingsperiode.
In een schrikkeljaar dient voor 365 te worden gelezen 366.

Een overzicht met de opbouwpercentages is te vinden in bijlage 8 bij dit reglement.

3. Een jaarlijkse toeslagverlening op de aanspraken vindt plaats zoals bepaald in hoofdstuk 13 van dit reglement.
4. Het opgebouwde ouderdompensioen bestaat uit de in de achterliggende deelnemingsperiode opgebouwde pensioenaanspraken, inclusief de toeslagen.
5. Het te bereiken ouderdompensioen bestaat uit de totaal opgebouwde pensioenaanspraken, plus de pensioenaanspraken die de deelnemer nog kan opbouwen op basis van de laatst vastgestelde pensioengrondslag. Hierbij wordt er van uitgegaan dat de deelnemer tot aan de pensioenrichtdatum deelnemer blijft.
6. De opbouw van ouderdompensioen stopt op de pensioenrichtdatum, ook indien de deelnemer nog doorwerkt na de pensioenrichtdatum.

Artikel 4.3 Uitrusten van ouderdompensioen in partnerpensioen of andersom

Als gebruik wordt gemaakt van uitrusten van ouderdompensioen in partnerpensioen of van partnerpensioen in ouderdompensioen, zoals beschreven in hoofdstuk 10, heeft dat gevolgen voor de hoogte van het ouderdompensioen.

Hoofdstuk 5 Partnerpensioen

Artikel 5.1 Uitkeringsperiode

Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt en wordt aan de partner uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand waarin deze partner overlijdt.

Artikel 5.2 Hoogte van het partnerpensioen

1. Het partnerpensioen wordt vanaf 1 januari 2019 gedeeltelijk gefinancierd op opbouwbasis (33% van de opbouw van het ouderdompensioen) en gedeeltelijk op risicobasis (37% van de opbouw van het ouderdompensioen).

Op de pensioeningangsdatum vervalt het risicopartnerpensioen. Het onderdeel 'werken na pensionering' betreft hierop een aanvulling.

Het risicopartnerpensioen vervalt 3 maanden na beëindiging van de deelname anders dan door overlijden of anders dan gedurende de periode dat na beëindiging van de deelname recht bestaat op een uitkering op grond van de Werkloosheidswet of op een werkloosheidsuitkering van het woonland.

2. Het partnerpensioen bij overlijden van een deelnemer is gelijk aan de som van de volgende onderdelen:
  - a. het opgebouwde partnerpensioen ter grootte van 33% (zie ook bijlage 8) van het vanaf 1 januari 2019 verworven jaarlijkse ouderdompensioen, plus het partnerpensioen dat was verworven voor 2019; en
  - b. een risicopartnerpensioen van 37% (zie ook bijlage 8) van het vanaf 1 januari 2019 verworven jaarlijkse ouderdompensioen, en
  - c. het partnerpensioen waarop de deelnemer aanspraak zou hebben verkregen, indien:
    1. zijn deelname van het tijdstip van overlijden tot de pensioenrichtdatum onafgebroken zou hebben voortgeduurd; en
    2. gedurende deze periode geen wijziging zou zijn gekomen in de voor hem op de dag van overlijden vastgestelde pensioengrondslag.

De pensioengrondslag als bedoeld in onderdeel c is gemaximeerd op het op een hele euro naar boven afgerond verschil tussen het loon in het kalenderjaar voorafgaand aan het overlijden, zoals hieronder omschreven, en de ten tijde van het overlijden geldende franchise.

Het loon in het kalenderjaar voorafgaand aan het overlijden bestaat uit de som van de daglonen, als bedoeld in artikel 17.2, van het vorig kalenderjaar, zonder de op basis van het loonindexcijfer of prijsindexcijfer doorgevoerde verhogingen die na 1 januari van dat kalenderjaar hebben plaatsgevonden. Het op die manier verkregen bedrag wordt achtereenvolgens gedeeld door het aantal deelnemersdagen in het vorige kalenderjaar en vermenigvuldigd met 365. De uitkomst hiervan wordt verhoogd met alle op het loonindexcijfer of prijsindexcijfer gebaseerde verhogingen die hebben plaatsgehad na 1 januari van het vorige kalenderjaar tot en met de dag van overlijden. Indien het vorige kalenderjaar een schrikkeljaar was, moet voor 365 worden gelezen 366.

3. Het partnerpensioen bij overlijden van een gepensioneerde is gelijk aan het partnerpensioen waarop recht bestond op zijn pensioeningangsdatum.
4. Het partnerpensioen bij overlijden van een gewezen deelnemer is gelijk aan het partnerpensioen dat is opgebouwd tot de dag waarop zijn deelname eindigde.

5. In afwijking van het bepaalde in het vierde lid is het partnerpensioen voor een gewezen deelnemer gelijk aan het partnerpensioen, waarop volgens het tweede lid aanspraak zou hebben bestaan bij overlijden op de dag waarop zijn deelname laatstelijk is geëindigd, indien de gewezen deelnemer is overleden vóór de pensioeningangsdatum en:
  - a. binnen 730 dagen na het einde van zijn deelname in een aansluitend tijdvak, waarin hij een opleiding volgt voor het verkrijgen van een erkend diploma op zeevaartgebied;
  - b. binnen 3 maanden na het einde van zijn deelname in een aansluitend tijdvak, waarin hij een uitkering genoot ingevolge de Werkloosheidswet of ingevolge artikel 7 van de Ziektewet;
  - c. binnen 3 maanden na het einde van zijn deelname, mits voor hem geen nieuwe arbeidsovereenkomst is aangevangen.

Artikel 5.3 Uitrusten van ouderdomspensioen in partnerpensioen of andersom

Als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid tot uitrusten van ouderdomspensioen in partnerpensioen of van partnerpensioen in ouderdomspensioen, zoals beschreven in hoofdstuk 10, heeft dat gevolgen voor de hoogte van het partnerpensioen.

Artikel 5.4 Beperking aanspraak partnerpensioen bij nieuwe partner

Een eventueel bijzonder partnerpensioen als beschreven in hoofdstuk 11, met inbegrip van de verleende toeslagen, wordt op het partnerpensioen in mindering gebracht.

Artikel 5.5 Beperking van de aanspraak op partnerpensioen

Als de partner onherroepelijk is veroordeeld wegens schuld of medeplichtigheid aan de levensberoving van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerd dan bestaat het partnerpensioen uit het tot aan de dag voorafgaand aan het overlijden opgebouwde partnerpensioen.

Artikel 5.6 Geen aanspraak op partnerpensioen

Er bestaat geen aanspraak op partnerpensioen indien:

- a. het huwelijk na de pensioeningangsdatum voltrokken is;
- b. het partnerschap na de pensioeningangsdatum is geregistreerd;
- c. de gezamenlijke huishouding van een ongehuwde partner is aangevangen na de pensioeningangsdatum;
- d. het partnerpensioen is uitgeruild voor extra ouderdomspensioen conform het bepaalde in artikel 10.1.

Artikel 5.7 Aanspraken op partnerpensioen ingevolge de vóór 1 januari 2015 geldende pensioenreglementen

- a. De aanspraken op partnerpensioen inclusief de verleende toeslagen uit de vóór 1 januari 2015 geldende pensioenreglementen worden per 31 december 2014 niet omgezet.
- b. De voor 1 januari 2015 opgebouwde partnerpensioenaanspraken worden toegevoegd aan het vanaf 1 januari 2015 op te bouwen partnerpensioen. De bepalingen van dit pensioenreglement zijn daarop van toepassing.

Hoofdstuk 6 Wezenpensioen

Artikel 6.1 Uitkeringsperiode

Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt en wordt aan de kinderen uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand:

- a. waarin niet meer aan de definitie van kind wordt voldaan; of
- b. van het eventueel eerder overlijden van het kind.

Artikel 6.2 Hoogte van het wezenpensioen

1. Het jaarlijkse wezenpensioen bedraagt voor ieder kind 14% van het vanaf 1 januari 2015 verworven jaarlijkse ouderdomspensioen bedoeld in artikel 4.2 samengevoegd met de in artikel 23.6 bedoelde aanspraken.
2. Bij overlijden van de deelnemer vóór de pensioeningangsdatum bedraagt het jaarlijkse wezenpensioen vanaf 1 januari 2015 14% van het jaarlijkse ouderdomspensioen, waarop deze volgens artikel 4.2 aanspraak zou hebben verkregen, indien:
  - a. zijn deelname van het tijdstip van overlijden tot de pensioenrichtdatum onafgebroken zou hebben voortgeduurd; en
  - b. gedurende deze periode geen wijziging zou zijn gekomen in de voor hem op de dag van overlijden vastgestelde pensioengrondslag.

De pensioengrondslag als bedoeld in onderdeel b is gemaximeerd op het op een hele euro naar boven afgerond verschil tussen het loon in het kalenderjaar voorafgaand aan het overlijden van de deelnemer, zoals hieronder omschreven, en de ten tijde van het overlijden geldende franchise.

Het loon in het kalenderjaar voorafgaand aan het overlijden bestaat uit de som van de daglonen, als bedoeld in artikel 17.2, van het vorig kalenderjaar, zonder de op basis van het loonindexcijfer of prijsindexcijfer doorgevoerde verhogingen die na 1 januari van dat kalenderjaar hebben plaatsgevonden. Het op die manier verkregen bedrag wordt achtereenvolgens gedeeld door het aantal deelnemersdagen in het vorige kalenderjaar en vermenigvuldigd met 365. De uitkomst hiervan wordt verhoogd met alle op het loonindexcijfer of prijsindexcijfer gebaseerde verhogingen die hebben plaatsgehad na 1 januari van het vorige kalenderjaar tot en met de dag van overlijden. Indien het vorige kalenderjaar een schrikkeljaar was, moet voor 365 worden gelezen 366.

3. Bij overlijden van de gewezen deelnemer vóór de pensioeningangsdatum is het wezenpensioen, waarop de deelnemer volgens het eerste lid aanspraak zou hebben verkregen, gelijk aan het wezenpensioen op de dag waarop zijn deelname laatstelijk is geëindigd.

Artikel 6.3 Verdubbeling van het wezenpensioen

Het wezenpensioen wordt verdubbeld met ingang van de eerste dag van de maand waarin het kind ouderloos wordt.

Artikel 6.4 Beperking van de aanspraak op wezenpensioen

Als het kind onherroepelijk is veroordeeld wegens schuld of medeplichtigheid aan de levensberoving van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde dan bestaat het wezenpensioen uit het tot aan de dag voorafgaand aan het overlijden opgebouwde wezenpensioen.

Artikel 6.5 Geen aanspraak op wezenpensioen

Voor kinderen die eerst na de pensioeningangsdatum als zodanig kwalificeren, bestaat geen recht op wezenpensioen.

Hoofdstuk 7 Pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid

Artikel 7.1 Premievrije opbouw op basis van de WAO

1. Voor degene die op 31 december 2005 in aanmerking kwam voor premievrije deelname bij arbeidsongeschiktheid en die onder de werking van de WAO blijft vallen, blijft onderstaande regeling van toepassing zolang de WAO op hem van toepassing blijft.
2. Zolang de deelnemer arbeidsongeschikt is, komt de premie ten behoeve van de premievrije deelname geheel of gedeeltelijk ten laste van het fonds.
3. De mate van premievrije deelname is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. De mate van arbeidsongeschiktheid is het percentage waarvoor de deelnemer op grond van de WAO arbeidsongeschikt is verklaard. De volgende indeling wordt aangehouden:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Percentage van premievrije deelname
65% - 100%	80%
45% - 65%	40%
25% - 45%	20%
0% - 25%	0%

4. De premie bedoeld in het tweede lid wordt berekend op basis van de pensioengrondslag die gold onmiddellijk voor de ingangsdatum van de premievrije deelname.
5. De aanspraken en pensioenen, waarop gedeeltelijke premievrije deelname recht geeft, worden vastgesteld naar evenredigheid van de pensioenaanspraken, die bij volledige deelname zouden ontstaan. Daarbij wordt uitgegaan van de pensioengrondslag als bedoeld in artikel 7.5.
6. De premievrije opbouw op basis van de WAO eindigt op een van de volgende momenten:
  - a. op de pensioeningangsdatum, maar uiterlijk bij het bereiken van de AOW-datum, of bij eerder overlijden;
  - b. indien de deelnemer niet langer ten minste 25% arbeidsongeschikt is;
  - c. indien de deelnemer een andere dienstbetrekking aanvaardt dan wel indien de deelnemer na de ingang van de premievrije deelname wordt opgenomen in een andere pensioenvoorziening;
  - d. indien de deelnemer niet de inlichtingen verstrekt, die het fonds voor uitvoering van de premievrije deelname nodig oordeelt.

Artikel 7.2 Premievrije deelname bij arbeidsongeschiktheid op basis van de WIA

1. Premievrije deelname bij arbeidsongeschiktheid betekent dat zolang de deelnemer arbeidsongeschikt is volgens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), de pensioenopbouw (deels) wordt voortgezet. Hierbij komt de premie ten behoeve van de premievrije deelname voor rekening van het fonds.
2. Premievrije deelname bij arbeidsongeschiktheid is van toepassing op de opbouw van het ouderdomspensioen en het partner- en wezenpensioen.
3. De wachttijd in de zin van de WIA wordt voor de toepassing van de regeling van premievrije deelname niet als periode van arbeidsongeschiktheid aangemerkt.

Artikel 7.3 Voorwaarden premievrije deelname op basis van de WIA

1. Recht op premievrije deelname bestaat als de eerste ziektedag, zoals gedefinieerd in de WIA, ligt op of na de aanvang van de deelname, maar voor het einde van de dienstbetrekking.
2. Om voor premievrije deelname in aanmerking te komen, moet de (gewezen) deelnemer dit binnen een jaar na het begin van het recht op de WIA-uitkering bij het fonds aanvragen.
3. Voor de toepassing van dit artikel en de hierop volgende artikelen in dit hoofdstuk wordt met ingang van 1 januari 2015 onder 'deelnemer' ook verstaan:
degene die deelnemer was op het moment van de eerste ziektedag, ofwel de eerste dag van de wachttijd in de zin van de WIA, alsmede de gewezen deelnemer van wie de dienstbetrekking is geëindigd tijdens de wachttijd in de zin van de WIA.
4. De (gewezen) deelnemer heeft ook recht op premievrije deelname als hij aan het einde van de wachttijd voor de WIA minder dan 35% arbeidsongeschikt wordt verklaard en geen WIA-uitkering krijgt, maar binnen vier weken na het einde van de wachttijd voor de WIA alsnog meer dan 35% arbeidsongeschikt wordt en alsnog recht op een WIA-uitkering krijgt. In dat geval geldt als eerste ziektedag de eerste ziektedag van de oorspronkelijke wachttijd.
5. De (gewezen) deelnemer is verplicht om de inlichtingen te verstrekken, die het bestuur voor de toepassing van dit hoofdstuk nodig acht.

Artikel 7.4 Vaststelling van de mate van premievrije deelname op basis van de WIA

1. Het deel van de pensioenopbouw dat in aanmerking komt voor premievrije deelname is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. De mate van arbeidsongeschiktheid is het percentage waarvoor de (gewezen) deelnemer op grond van de WIA arbeidsongeschikt is verklaard door de uitvoeringsinstantie van de WIA.
2. Het percentage van de pensioengrondslag dat in aanmerking komt voor premievrije deelname wordt vastgesteld op basis van onderstaande tabel:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Percentage van premievrije deelname
80% - 100%	80%
65% - 80%	60%
35% - 65%	40%
0% - 35%	0%

3. Als na het einde van de dienstbetrekking de mate van arbeidsongeschiktheid daalt, dan daalt de mate van premievrije deelname zoals is weergegeven in de in het tweede lid genoemde tabel. Als daarna de mate van arbeidsongeschiktheid weer hoger wordt, dan kan de mate van premievrije deelname nooit hoger worden dan de mate die gold bij het einde van de dienstbetrekking met de werkgever.
4. Bij toename van de mate van arbeidsongeschiktheid is er alleen recht op toename van de gedeeltelijke premievrije deelname voor zover er naast de premievrije deelname nog sprake is van deelname middels een (gedeeltelijke) dienstbetrekking. Het percentage van premievrije deelname vanaf de toename is gebaseerd op de in het tweede lid genoemde tabel.
5. De deelnemer die bij aanvang van zijn deelname reeds voor tenminste 35% arbeidsongeschikt was, heeft recht op premievrije deelname over de toename van zijn arbeidsongeschiktheid. Het percentage van de toename wordt als volgt bepaald:
  - a. het percentage van premievrije deelname behorend bij de toename van de mate van arbeidsongeschiktheid, gebaseerd op het in het tweede lid genoemde tabel;
  - b. verminderd met het percentage van premievrije deelname behorend bij de mate van arbeidsongeschiktheid bij aanvang van de deelname in de pensioenregeling, alsmede gebaseerd op het in het tweede lid genoemde tabel.

6. Er bestaat geen recht op premievrije deelname bij het fonds over de mate van arbeidsongeschiktheid die bij de aanvang van de deelname al bestond.

Artikel 7.5 Vaststelling van de pensioengrondslag voor premievrije deelname op basis van de WIA

1. De mate van premievrije deelname wordt berekend op basis van de pensioengrondslag die gold onmiddellijk voor de ingangsdatum van de premievrije deelname.
2. Als het pensioengevend salaris van de deelnemer tijdens de ziekteperiode in verband met de duur van de ziekteperiode wordt verlaagd, dan wordt bij de vaststelling van de pensioengrondslag er van uitgegaan, dat de verlaging niet heeft plaatsgehad. Premiebetaling en pensioenopbouw vinden tijdens ziekte plaats alsof de salarisverlaging niet heeft plaatsgehad.
3. De pensioengrondslag als bedoeld in het eerste lid is gemaximeerd op het op een hele euro naar boven afgeronde verschil tussen het loon in het voorgaande kalenderjaar, zoals hieronder omschreven, en de franchise voor het lopende jaar.

Het loon in het voorgaande kalenderjaar bestaat uit de som van de daglonen, als bedoeld in artikel 17.2, van het voorafgaande kalenderjaar voor het eerste ziektejaar, nadat uit de lonen geëlimineerd zijn alle op basis van het loonindexcijfer doorgevoerde verhogingen die na 1 januari van dat kalenderjaar hebben plaatsgevonden. Het aldus verkregen bedrag wordt achtereenvolgens gedeeld door het aantal deelnemersdagen in dat voorafgaande kalenderjaar en vermenigvuldigd met 365. Indien het voorgaande kalenderjaar een schrikkeljaar was, moet voor 365 worden gelezen 366. De uitkomst hiervan wordt verhoogd met alle op het loonindexcijfer gebaseerde verhogingen die hebben plaatsgehad na 1 januari van dat voorafgaande kalenderjaar tot en met de dag voorafgaande aan de ingang van de premievrije deelname.

Artikel 7.6 Wanneer begint de premievrije deelname op basis van de WIA en wanneer eindigt deze?

1. Premievrije deelname begint op de eerste dag dat de (gewezen) deelnemer arbeidsongeschikt is in de zin van de WIA en aan de overige voorwaarden uit dit reglement voldoet.
2. De premievrije deelname eindigt wanneer sprake is van een van onderstaande situaties:
  - a. op de dag waarop de WIA-uitkering stopt;
  - b. maar uiterlijk op de pensioeningangsdatum;
  - c. bij overlijden van de deelnemer;
  - d. indien de deelnemer niet de inlichtingen verstrekt, die het fonds voor de uitvoering van de premievrije deelname nodig acht. De datum waarop de premievrije deelname eindigt wordt door het bestuur bepaald.

Artikel 7.7 Samenloop van premievrije deelname en pensioenopbouw op basis van de WIA

1. Als de deelnemer naast zijn premievrije deelname ook nog pensioen opbouwt in de pensioenregeling van het fonds, dan mag het totaal van de gelijktijdig op te bouwen pensioenaanspraken niet meer bedragen dan 100/80 van de aanspraken die hij bij volledige premievrije deelname (arbeidsongeschiktheid van 80 tot 100%) in het fonds zou verkrijgen. Het eventuele meerdere wordt in mindering gebracht op de aanspraken die op grond van premievrije deelname worden verworven.
2. Als de deelnemer naast zijn premievrije deelname ook pensioen opbouwt bij een andere pensioenuitvoerder dan bij het fonds, dan is de deelnemer verplicht dit aan het fonds te melden. Het bestuur kan de aanspraken die bij de andere pensioenuitvoerder worden opgebouwd in mindering brengen op de aanspraken die op grond van premievrije deelname worden verworven.

Hoofdstuk 8 Vrijwillig voortzetten van de pensioenopbouw

Artikel 8.1 Vrijwillige voortzetting van de deelname

1. Indien de deelname eindigt anders dan door overlijden en vóór de ingang van het ouderdomspensioen, kan de gewezen deelnemer de deelname op verzoek voor maximaal drie jaar voor eigen rekening vrijwillig voortzetten.
2. De (gewezen) deelnemer moet een verzoek tot vrijwillige voortzetting binnen twaalf maanden na het einde van de verplichte deelname indienen bij het fonds. De voortzetting begint uiterlijk vijftien maanden na beëindiging van het dienstverband. De aanvangsdatum van de voortzetting van de deelname is de eerste dag nadat de (verplichte) deelname is geëindigd.
3. Voor vrijwillige voortzetting gelden de volgende voorwaarden:
  - a. de pensioenregeling wordt ongewijzigd voortgezet;
  - b. de vrijwillige voortzetting is niet mogelijk indien de (gewezen) deelnemer opbouwt in een pensioenregeling van een andere werkgever, toevoegt aan een oudedagsreserve als bedoeld in artikel 3.67 van de Wet IB 2001 of opbouwt in een beroeps- of bedrijfstakpensioenregeling;
  - c. de vrijwillige voortzetting vangt niet aan binnen een periode van drie jaar vóór de pensioenrichtdatum, tenzij betrokkene aannemelijk maakt dat hij om medische redenen niet in staat is inkomen uit tegenwoordige arbeid te genereren;
  - d. de periode van vrijwillige voortzetting mag in totaal de maximale duur van drie jaar niet overschrijden.
4. In geval van vrijwillige voortzetting tijdens arbeidsongeschiktheid waarbij de (gewezen) deelnemer niet in aanmerking komt voor premievrije voortzetting, mag de vrijwillige voortzetting de drie jaar overschrijden. De vrijwillige voortzetting wordt in dat geval gemaximeerd op de duur van de WIA-uitkering.
5. Bij de aanvang van de vrijwillig voortgezette deelname is de pensioengrondslag gelijk aan de pensioengrondslag die wordt vastgesteld op de dag waarop de verplichte deelname in het fonds is geëindigd. Indien de pensioengrondslag op de dag waarop de verplichte deelname is geëindigd nihil is, wordt de pensioengrondslag bij aanvang van de voortgezette deelname gebaseerd op de laatste pensioengrondslag die hoger was dan 0.
6. De premie als bedoeld in artikel 18.2 komt gedurende de vrijwillige voortzetting voor rekening van de deelnemer. De premiebetaling moet tijdsevenredig plaatsvinden. Het fonds bepaalt op welke wijze, in welke termijnen en op welke tijdstippen de voor de voortgezette deelname verschuldigde premie aan het fonds moet worden voldaan. De premie wordt maandelijks aan de deelnemer die vrijwillig voortzet in rekening gebracht.
7. Deelname van de vrijwillige voortzetting eindigt:
  - a. door het verstrijken van de duur van de vrijwillige voortzetting;
  - b. door opzegging door de deelnemer. Dit moment kan alleen in de toekomst liggen;
  - c. nadat de premie opeenvolgend twee maal niet te incasseren is; in dat geval vervalt de voortzetting vanaf de eerste dag van de maand waarover niet betaald is;
  - d. zodra de deelnemer opbouwt in een pensioenregeling van een andere werkgever, toevoegt aan een oudedagsreserve als bedoeld in artikel 3.67 van de Wet IB 2001 of opbouwt in een beroeps- of bedrijfstakpensioenregeling;
  - e. door het overlijden van de deelnemer;
  - f. door het ingaan van het ouderdomspensioen en in ieder geval op de pensioenrichtdatum.

Artikel 8.2 Premiebetaling bij vrijwillige voortzetting van de deelname tijdens niet-verwijtbare werkloosheid of bij een Ziektewetuitkering

1. Voor de deelnemer die in aansluiting op de beëindiging van de dienstbetrekking met een werkgever, recht heeft op een ZW-uitkering of WW-uitkering, komt 50% van de pensioenpremie voor rekening van het fonds, voor de duur dat de deelnemer de genoemde uitkering ontvangt.
2. Na afloop van de vrijwillige voortzetting tijdens niet-verwijtbare werkloosheid of tijdens een ZW-uitkering kan de deelnemer de vrijwillige voortzetting continueren waarbij de premie volledig voor rekening van de deelnemer komt. De maximale duur van de voortzetting is drie jaar. De periode van vrijwillige voortzetting tijdens niet-verwijtbare werkloosheid of tijdens een ZW-uitkering is bij deze termijn inbegrepen.
3. De deelnemer is tijdens de vrijwillig voortgezette deelname verplicht aan het fonds opgave te doen van die gegevens die het fonds noodzakelijk acht.

Hoofdstuk 9 Pensioenopbouw tijdens bijzonder verlof

Artikel 9.1 Pensioenopbouw tijdens onbetaald verlof

1. Deelnemers die onbetaald verlof opnemen kunnen zelf bepalen of zij de opbouw van hun pensioenaanspraken over de verlofdagen al dan niet willen voortzetten. Voortzetting van de opbouw van de pensioenaanspraken gedurende het verlof is uitsluitend mogelijk indien de dienstbetrekking in stand blijft.
2. Gedurende onbetaald verlof is het overlijdensrisico maximaal 18 maanden gedekt alsof geen verlof wordt genoten, op voorwaarde dat de dienstbetrekking in stand blijft.

Artikel 9.2 Pensioenopbouw tijdens levensloopverlof

1. Indien een deelnemer gebruik maakt van levensloopverlof, wordt de deelname in het fonds voortgezet, maar zonder dat aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen worden opgebouwd. Er wordt geen premie afgedragen als bedoeld in artikel 18.2.
2. De deelnemer die tijdens gebruikmaking van de levensloopregeling aanspraak op ouderdoms- en partnerpensioen wenst op te bouwen, dient binnen drie maanden na ingang van het levensloopverlof een verzoek te doen bij het fonds. Indien het fonds dit verzoek inwilligt, is de deelnemer de volledige premie zoals vastgesteld conform artikel 18.2 aan het fonds verschuldigd. De bepalingen aangaande het vaststellen van de pensioengrondslag uit artikel 17.1 zijn daarbij van toepassing.

Hoofdstuk 10 Keuzemogelijkheden bij pensionering

Artikel 10.1 Uitruil partnerpensioen voor extra ouderdompensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan op de pensioeningangsdatum (een deel van) het partnerpensioen inruilen voor extra aanspraken op ouderdompensioen.
2. Het uitruil van partnerpensioen te verkrijgen extra ouderdompensioen is afhankelijk van het bedrag van het partnerpensioen dat de (gewezen) deelnemer wenst in te ruilen. Het uitruil van partnerpensioen te verkrijgen extra ouderdompensioen wordt vastgesteld aan de hand van een door het bestuur, gehoord de actuaris, vastgestelde tabel (Bijlage 1).

De tabel is zodanig vastgesteld dat sprake is van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Dit wil zeggen dat de collectieve actuariële waarde van het ouderdompensioen dat wordt gekozen in plaats van het partnerpensioen, ongeacht de datum waarop de keuze wordt gemaakt, ten minste gelijkwaardig is aan de op dezelfde grondslagen berekende collectieve waarde van dat partnerpensioen. Bij de uitruil wordt geen onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen. Het bepaalde in artikel 18d, tweede lid van de Wet op de loonbelasting 1964 is hierbij van toepassing.

Artikel 10.2 Uitruil ouderdompensioen voor extra partnerpensioen

1. Het fonds biedt de (gewezen) deelnemer bij beëindiging van de deelname en in het laatste jaar voor de pensioenrichtdatum standaard de mogelijkheid om een deel van zijn opgebouwde aanspraken op ouderdompensioen in te ruilen voor extra aanspraken op partnerpensioen. Ook op de pensioeningangsdatum wordt deze keuze geboden.
2. Het uitruil van ouderdompensioen te verkrijgen extra partnerpensioen is afhankelijk van het bedrag aan ouderdompensioen dat de (gewezen) deelnemer wenst in te ruilen. Het uitruil te verkrijgen partnerpensioen wordt vastgesteld de hand van een door het bestuur, gehoord de actuaris, vastgestelde tabel (bijlage 2).

De tabel is zodanig vastgesteld dat sprake is van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Dit wil zeggen dat de collectieve actuariële waarde van het partnerpensioen dat wordt gekozen in plaats van het ouderdompensioen, ongeacht de datum waarop de keuze wordt gemaakt, ten minste gelijkwaardig is aan de op dezelfde grondslagen berekende collectieve waarde van dat ouderdompensioen. Bij de uitruil wordt geen onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen. Het bepaalde in artikel 18d, tweede lid van de Wet op de loonbelasting 1964 is hierbij van toepassing.

Artikel 10.3 Aanvullende bepalingen uitruil

1. De (gewezen) deelnemer moet de keuze voor uitruil binnen een halfjaar na beëindiging van de deelname respectievelijk een halfjaar vóór de pensioeningangsdatum bekend maken aan het fonds. Bij een uitruil als bedoeld in artikel 10.1 moet de partner tegelijkertijd schriftelijk verklaren in te stemmen met de keuze. De handtekening van de partner moet worden gelegaliseerd door een notaris.
2. Na uitruil als bedoeld in artikel 10.1 en 10.2 bedraagt:
  - a. het partnerpensioen maximaal 70% van het ouderdompensioen; en
  - b. het partnerpensioen tezamen met het bijzonder partnerpensioen maximaal 100% van het ouderdompensioen.

3. De (gewezen) deelnemer die vóór de pensioeningangsdatum (een deel van) zijn ouderdomspensioen heeft ingeruild voor extra aanspraken op partnerpensioen heeft het recht om op de pensioeningangsdatum de extra aanspraken op partnerpensioen als hiervoor bedoeld weer in te ruilen voor ouderdomspensioen. In dat geval moet de partner tegelijkertijd schriftelijk verklaren in te stemmen met de keuze. De handtekening van de partner moet worden gelegaliseerd door een notaris.
4. Op de gemaakte keuze kan na de pensioeningangsdatum niet worden teruggekomen.
5. Indien de (gewezen) deelnemer woonachtig is buiten Nederland kan het fonds nadere eisen stellen aan de verklaringen omschreven in artikel 10.1, derde lid en 10.3, eerste lid.
6. Uitrui van pensioenaanspraken heeft geen invloed op de hoogte van het wezenpensioen.
7. Bijzonder partnerpensioen kan niet worden uitgeruild voor extra ouderdomspensioen.
8. De uitruil heeft betrekking op de totale aanspraken op partnerpensioen en ouderdomspensioen, ook wanneer die voortvloeien uit afzonderlijke deelnemingsperioden.
9. Het bestuur is bevoegd de in de artikelen 10.1 en 10.2 bedoelde tabellen te wijzigen.

Artikel 10.4 Pensioeningang

Wanneer een (gewezen) deelnemer er voor kiest om het ouderdomspensioen eerder dan wel later dan de pensioenrichtdatum in te laten gaan, wordt het ouderdomspensioen aangepast aan de hand van een door het bestuur, gehoord de actuaris, met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen vastgestelde tabel.

De tabel met vervroegings- en uitstelfactoren is opgenomen in bijlage 3.

Artikel 10.5 Vervroegen van pensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan er voor kiezen het ouderdomspensioen vóór de pensioenrichtdatum in te laten gaan. Het ouderdomspensioen kan echter niet eerder ingaan dan op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 55 jaar wordt.
2. Het verzoek tot vervroeging van het ouderdomspensioen moet uiterlijk drie maanden vóór de gewenste ingangsdatum worden ingediend bij het fonds. Indien de gewenste ingangsdatum ligt vóór de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd van vijf jaar vóór de voor hem geldende AOW-leeftijd bereikt, kan het pensioen alleen ingaan indien de (gewezen) deelnemer verklaart dat hij zijn arbeidzame leven beëindigt en niet van plan is om inkomensgenererende activiteiten te gaan verrichten.
3. Het ouderdomspensioen kan niet ingaan voor de AOW-datum wanneer door de vervroeging het ouderdomspensioen onder de afkoopgrens als bedoeld in artikel 66 van de Pensioenwet komt te liggen. In dat geval zal een latere ingangsdatum moeten worden gekozen, waarop het ouderdomspensioen ligt boven de afkoopgrens als bedoeld in artikel 66 van de Pensioenwet. Wanneer de (gewezen) deelnemer kiest voor de AOW-datum als pensioeningangsdatum en het ouderdomspensioen komt daardoor onder de afkoopgrens, kan het pensioen slechts als periodieke uitkering worden toegekend.
4. Een (gewezen) deelnemer die (gedeeltelijk) premievrij deelneemt, kan gebruik maken van de mogelijkheid tot vervroegen van het ouderdomspensioen. De premievrije voortzetting wordt op dat moment beëindigd.

Artikel 10.6 Uitstellen van pensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan er voor kiezen het ouderdomspensioen in te laten gaan na de pensioenrichtdatum. De uiterste datum waarop het ouderdomspensioen kan ingaan is de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 70 jaar wordt.
2. Het verzoek tot uitstel van het ouderdomspensioen moet uiterlijk drie maanden vóór de pensioenrichtdatum worden ingediend bij het fonds.
3. Deelnemers die premievrij deelnemen kunnen hun pensioen niet uitstellen na de AOW-datum. De (gewezen) deelnemer die gedeeltelijk premievrij deelneemt, kan alleen gebruik maken van de mogelijkheid tot uitstellen van de pensioeningangsdatum voor het gedeelte waarvoor hij nog werkzaamheden verricht en waarvoor nog pensioenopbouw plaatsvindt.

Artikel 10.7 Uitrusten ouderdomspensioen voor tijdelijk pensioen tot AOW-datum

1. De (gewezen) deelnemer kan ervoor kiezen het ouderdomspensioen vanaf de pensioeningangsdatum tot de AOW-datum te verhogen. Na afloop van deze periode wordt het ouderdomspensioen verlaagd. Het door uitrusten van ouderdomspensioen te verkrijgen tijdelijk pensioen tot de AOW-datum bedraagt maximaal het bedrag van tweemaal de gehuwden-AOW inclusief vakantietoeslag en de inkomensondersteuning AOW. Deze bepaling is uitgewerkt in een door het bestuur, gehoord de actuaris, met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen vastgestelde bijlage 4 bij dit reglement.
2. De in dit artikel bedoelde keuze moet uiterlijk drie maanden vóór de pensioeningangsdatum aan het fonds bekend zijn gemaakt. Op een eenmaal gemaakte keuze kan niet worden teruggekomen.
3. De keuze heeft geen invloed op de hoogte van het eventueel meeverzekerd partnerpensioen.

Artikel 10.8 Hoog/laag-uitrusten ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan ervoor kiezen het ouderdomspensioen vanaf de pensioeningangsdatum eerst hoger en daarna lager te laten zijn. De verhouding tussen het hogere en lagere ouderdomspensioen vanaf de pensioeningangsdatum is altijd 100:75. Hoogte en duur van de hogere uitkering worden door het bestuur, gehoord de actuaris, met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen vastgesteld. Een en ander is nader uitgewerkt in bijlage 5 bij dit reglement.
2. De in dit artikel bedoelde keuze moet vóór de pensioeningangsdatum aan het fonds bekend zijn gemaakt. Op een eenmaal gemaakte keuze kan niet worden teruggekomen. De keuze heeft geen invloed op de hoogte van het eventueel meeverzekerd partnerpensioen.
3. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing op het ouderdomspensioen dat door de gepensioneerde is verworven na de pensioeningangsdatum.

Artikel 10.9 Volgorde keuzemogelijkheden

Indien zich combinaties voordoen van keuzemogelijkheden als beschreven in dit hoofdstuk, wordt de volgende volgorde in acht genomen:

- a. uitruil van pensioenaanspraken;
- b. vervroegen of uitstellen ten opzichte van de pensioenrichtdatum;
- c. uitruil ouderdomspensioen voor tijdelijk pensioen tot de AOW-datum;
- d. hoog/laag uitruil ouderdomspensioen op de pensioeningangsdatum.

Hoofdstuk 11 Pensioen bij scheiding

Artikel 11.1 Scheidingsdatum

Als scheidingdatum geldt:

- a. bij gehuwden en wettig geregistreerden de inschrijvingsdatum van de scheiding in de registers van de Burgerlijke Stand;
- b. bij scheiding van tafel en bed: de datum van inschrijving van de beschikking in het huwelijksgoederenregister;
- c. bij ongehuwde partners de datum van aantekening van het aangetekende schrijven van één van de partners dan wel de dagtekening van de gezamenlijke verklaring waarmee de beëindiging een feit is geworden. Indien naar het oordeel van het fonds geen eenduidigheid bestaat over de beëindigingsdatum, wordt als beëindigingsdatum aangehouden de datum waarop volgens de basisregistratie personen de inschrijving van de deelnemer en zijn ex-partner op hetzelfde adres is geëindigd.

Artikel 11.2 Bijzonder partnerpensioen

1. De ex-partner heeft in geval van scheiding aanspraak op bijzonder partnerpensioen. Dit is het premievrije partnerpensioen dat zou bestaan als de deelname op de scheidingsdatum zou zijn geëindigd, inclusief eventuele toeslagen.
Bij scheiding van tafel en bed bestaat geen aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
In geval van beëindiging van de gezamenlijke huishouding moet bovendien worden voldaan aan de voorwaarden, die zijn opgenomen in het achtste lid.
Bij meerdere scheidingen wordt met de eerder verkregen bijzondere partnerpensioenen rekening gehouden.
Het bijzonder partnerpensioen met inbegrip van de verleende toeslagen wordt op het partnerpensioen in mindering gebracht.
2. Indien (een deel van) het partnerpensioen voor de scheidingsdatum is ingeruild voor extra ouderdomspensioen, wordt dit (deel van het) partnerpensioen niet aangemerkt als bijzonder partnerpensioen.
3. Voor degene die gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot conversie van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 11.5 bestaat geen aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
4. Indien de ex-partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde voor wie aanspraak is ontstaan op bijzonder partnerpensioen eerder overlijdt dan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, vervalt de aanspraak op bijzonder partnerpensioen aan het fonds.
5. Het bijzonder partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand, waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt. Het eindigt op de laatste dag van de maand waarin de ex-partner overlijdt.
6. De ex-partner met een recht op bijzonder partnerpensioen heeft het recht (gedeeltelijk) afstand te doen van dit pensioen. Dit dient te worden overeengekomen in de voorwaarden in verband met het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke huishouding of in een schriftelijk gesloten overeenkomst met betrekking tot de scheiding. Daarnaast moet het fonds zich bereid verklaren om een eventueel uit het afstand doen voortvloeiende wijziging van het risico te dekken.
7. De ex-partner met een recht op bijzonder partnerpensioen heeft het recht dit (gedeeltelijk) te vervreemden aan een eerdere of latere partner van de overleden (gewezen) deelnemer of

gepensioneerde op grond van artikel 57, vijfde lid van de Pensioenwet. De vervreemding dient te worden overeengekomen bij notariële akte. Daarnaast moet het fonds zich bereid verklaren om een eventueel uit de overdracht voortvloeiende wijziging van het risico te dekken.

8. De beëindiging van de gezamenlijke huishouding moet binnen twee jaar na het eindigen ervan aan het fonds worden gemeld, door middel van:
  - a. overlegging van een kopie van het aangetekende schrijven van één van de partners aan een notaris dan wel aan de andere partner waarmee de gezamenlijke huishouding wordt beëindigd, of
  - b. een gezamenlijke verklaring aan het fonds waarin partners verklaren dat de gezamenlijke huishouding is beëindigd.

Artikel 11.3 Geen aanspraak op bijzonder partnerpensioen

1. Voor de ex-partner die onherroepelijk veroordeeld is wegens schuld of medeplichtigheid aan de levensberoving van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde vervalt het recht op bijzonder partnerpensioen.
2. Geen aanspraak op bijzonder partnerpensioen bestaat indien:
  - a. het huwelijk na de pensioeningangsdatum voltrokken is;
  - b. het partnerschap na de pensioeningangsdatum is geregistreerd;
  - c. de gezamenlijke huishouding van een ongehuwde deelnemer is aangevangen na de pensioeningangsdatum;
  - d. het partnerpensioen is uitgeruild voor extra ouderdomspensioen conform het bepaalde in artikel 10.1;
  - e. afstand van het partnerpensioen is gedaan.

Artikel 11.4 Verevening ouderdomspensioen

1. Op grond van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding heeft de ex-partner recht op verevening van het ouderdomspensioen in geval van:
  - a. echtscheiding;
  - b. scheiding van tafel en bed;
  - c. beëindiging van geregistreerd partnerschap.

Let op: er bestaat geen recht op verevening of conversie, zoals bedoeld in artikel 11.5, voor ongehuwde en niet-geregistreerde ex-partners.

2. Als vereveningsdatum geldt de scheidingsdatum.
3. Op grond van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding wordt een pensioen niet verevend indien op de scheidingsdatum het deel van het pensioen, waarop recht op uitbetaling ontstaat, minder is dan het in artikel 66 van de Pensioenwet genoemde bedrag.
4. De ex-partner van de (gewezen) deelnemer dan wel de gepensioneerde krijgt een recht op uitbetaling van een gedeelte van elke uit te betalen termijn van het ouderdomspensioen mits het fonds binnen twee jaar na de scheidingsdatum de wettelijk voorgeschreven meldingsformulieren heeft ontvangen.
5. De hoogte van het verevend ouderdomspensioen wordt vastgesteld conform de standaardverdeling zoals die blijkt uit de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.

6. De (gewezen) deelnemer dan wel gepensioneerde en zijn (ex-)partner kunnen, bij huwelijkse voorwaarden of in een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding, afwijken van de standaardverdeling in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
7. De in dit artikel omschreven aanspraken van de ex-partner worden vanaf de scheidingsdatum jaarlijks verhoogd met eenzelfde percentage als waarmee de opgebouwde aanspraken worden verhoogd. Vanaf de ingangsdatum van het pensioen worden verhogingen verleend conform de ingegane pensioenen.
8. Het verevend pensioen gaat in op de pensioeningangsdatum van de deelnemer. De uitkering gaat echter niet eerder in dan met ingang van de eerste dag van de maand volgend op de datum waarop het meldingsformulier is ontvangen.
9. Het verevend pensioen wordt uitgekeerd aan de ex-partner tot de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt. Wanneer de ex-partner eerder overlijdt dan de gepensioneerde, wordt met ingang van de eerste dag van de maand na het overlijden van de ex-partner het gehele ouderdomspensioen weer aan de gepensioneerde uitbetaald.
10. Het fonds kan kosten in rekening brengen bij de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en zijn (ex-)partner voor het behandelen van het verzoek tot verevenen of conversie. Bij (gewezen) deelnemers in de vorm van een nota dan wel door inhouding op het in de toekomst uit te betalen nettopensioen, bij gepensioneerden door inhouding op het nettopensioen.
De kosten bedragen € 100,00 voor zowel de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde als voor de ex-partner.

Artikel 11.5 Conversie

1. De aanspraken van de ex-partner uit verevening kunnen tezamen met het recht op bijzonder partnerpensioen worden geconverteerd in een recht op eigen ouderdomspensioen op naam van de ex-partner, onder de voorwaarden als omschreven in artikel 5 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. De (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en de ex-partner dienen dit gezamenlijk overeen te komen. Het fonds stemt in met de conversie als voldaan is aan door het bestuur opgestelde richtlijnen.
2. Conversie, als omschreven in het vorige lid, heeft geen invloed op de hoogte van het wezenpensioen en het partnerpensioen ten gunste van een nieuwe partner van de deelnemer. Evenmin heeft de conversie invloed op de opbouw van het ouderdomspensioen door de deelnemer na de scheidingsdatum.
3. Indien conversie heeft plaatsgevonden is het bestuur bevoegd om in het kader van waardeoverdracht de aanspraken op eigen ouderdomspensioen van de ex-partner te vervangen door de uitkering van een bedrag ineens indien de aanspraak lager is dan het grensbedrag zoals bepaald in artikel 66 van de Pensioenwet.
4. Indien conversie heeft plaatsgevonden gaat het zelfstandige recht van de ex-partner in op de pensioeningangsdatum van de ex-partner.

Artikel 11.6 Vervreemding van pensioen bij scheiding

1. Vervreemding van pensioen(aanspraken) is toegestaan bij verevening op basis van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
2. Vervreemding is toegestaan indien zij plaatsvindt in het kader van een verrekening van pensioenrechten bij scheiding en in plaats van de aanspraakgerechtigde of de

pensioengerechtigde diens ex-partner respectievelijk diens partner wordt aangewezen als begunstigde voor het geheel of een deel van het ouderdomspensioen, mits het fonds hiermee instemt.

3. Vervreemding is toegestaan in het kader van een verrekening van pensioenrechten bij scheiding en de waarde van het geheel of een deel van het ouderdomspensioen van de aanspraakgerechtigde of de pensioengerechtigde bij het fonds wordt aangewend voor een ouderdomspensioen op het leven van diens gewezen partner respectievelijk diens partner, mits het fonds hiermee instemt.

Hoofdstuk 12 Waardeoverdracht

Artikel 12.1 Algemene bepalingen waardeoverdracht

1. Voor de bepaling van de overdrachtswaarde, de extra pensioenaanspraken uit waardeoverdracht, de overdrachtsdatum en dergelijke worden de vastgestelde wettelijke reken- en procedureregels door het fonds toegepast.
2. Ook in het geval er geen sprake is van een verandering van dienstverband, maar wel van een verandering van pensioenuitvoerder heeft de deelnemer het recht om de premievrije aanspraak over te dragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder.
3. De premievrije aanspraak op bijzonder partnerpensioen komt niet in aanmerking voor waardeoverdracht.

Artikel 12.2 Recht op inkomende individuele waardeoverdracht

1. Een deelnemer die voorafgaand aan zijn deelnemerschap aan het fonds elders premievrije aanspraken heeft verworven en van werkgever is veranderd, heeft het recht op waardeoverdracht naar het fonds, als aan de voorwaarden genoemd in artikel 71 en 72 van de Pensioenwet wordt voldaan.
2. De overdrachtswaarde zal worden aangewend ter verwerving van aanspraken op ouderdomspensioen met een opgebouwd partnerpensioen ter grootte van 70% van dit ouderdomspensioen.
3. Indien de wisseling van het dienstverband plaats vindt na 1 januari 2015 geldt de wettelijke termijn van zes maanden voor doen van een verzoek tot waardeoverdracht, zoals genoemd in artikel 71 van de Pensioenwet niet meer.

Artikel 12.3 Bevoegdheid tot waardeoverdracht

1. Bij een verzoek om inkomende of uitgaande waardeoverdracht die niet onder de plicht tot waardeoverdracht valt, is het fonds bevoegd mee te werken aan de waardeoverdracht. Het fonds is bevoegd een opslag wegens dekkingsgraad te vragen. De verdere afhandeling van de bevoegdheid tot waardeoverdracht vindt plaats volgens de artikelen 75, 78, 83, 87, 88, 90 en 92 van de Pensioenwet.
2. De overdrachtswaarde zal worden aangewend ter verwerving van aanspraken op ouderdoms-, en partnerpensioen als bedoeld in dit pensioenreglement.

Artikel 12.4 Recht op uitgaande individuele waardeoverdracht

1. De deelnemer van wie het deelnemerschap aan het fonds is beëindigd en die van werkgever is veranderd heeft het recht op waardeoverdracht van zijn opgebouwde pensioenaanspraken als aan de wettelijke voorwaarden wordt voldaan.
2. De gewezen deelnemer die zijn pensioenaanspraken over heeft laten overdragen naar een andere pensioenuitvoerder heeft daarmee geen recht meer op enige pensioenuitkering van het fonds.

3. Als een gewezen deelnemer gebruik maakt van het recht op uitgaande individuele waardeoverdracht, worden de aanspraken op partnerpensioen alleen met instemming van de partner mee overgedragen.

Artikel 12.5 Automatische waardeoverdracht klein pensioen

1. Aanspraken op een klein pensioen van een deelnemer die op of na 1 januari 2018 gewezen deelnemer is geworden, worden automatisch overgedragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder van de gewezen deelnemer.
2. Bij automatische waardeoverdracht van een klein pensioen is geen instemming van de gewezen deelnemer of de (ex-)partner vereist. Ook is het niet mogelijk om hier bezwaar tegen te maken.
3. Wanneer het fonds minimaal vijf keer, gedurende ten minste vijf jaar, tevergeefs heeft geprobeerd de pensioenaanspraken over te dragen aan een nieuwe pensioenuitvoerder, dan heeft het fonds de mogelijkheid om de pensioenaanspraken alsnog eenzijdig af te kopen.

Hoofdstuk 13 Toeslagverlening en korting

Artikel 13.1 Toeslag op verworven pensioenaanspraken en op ingegane en premievrije pensioenen

1. Op de verworven pensioenaanspraken en op de ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken wordt jaarlijks een toeslag verleend ter grootte van maximaal het prijsindexcijfer. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de verworven pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken worden aangepast.
Het bestuur neemt een besluit op basis van de financiële toestand van het fonds en gehoord de actuaris.
2. Het bestuur kan besluiten, indien de financiële toestand van het fonds dit toestaat en gehoord de actuaris, om in eerdere jaren niet verleende toeslagen alsnog te verlenen.
3. Voor de voorwaardelijke toeslagverlening als bedoeld in het eerste lid is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

Artikel 13.2 Aanpassing van de te verwerven aanspraken

In geval van een premietekort in enig boekjaar kan het pensioenreglement zo worden aangepast dat de beoogde verwerving van pensioenaanspraken voor dat jaar wordt verlaagd, tenzij het premietekort over dat boekjaar, naar het oordeel van het bestuur en gehoord de actuaris, ten laste van de algemene reserve kan worden gebracht. Bij het aanpassen van het pensioenreglement volgt het fonds de voorschriften die hiervoor zijn vastgelegd in het uitvoeringsreglement van het fonds.

Artikel 13.3 Vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten

1. De verworven pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken kunnen door het fonds verminderd worden. Het fonds is daartoe uitsluitend bevoegd indien de beleidsdekkingsgraad die op grond van artikel 138, zevende lid van de Pensioenwet, is vastgesteld zes maal opeenvolgend ligt onder de bij of krachtens artikel 131 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen.
2. Een vermindering van de aanspraken en pensioenen als gevolg van het vorige lid zal voor iedere aanspraakgerechtigde en pensioengerechtigde worden bepaald naar evenredigheid van de hoogte van zijn pensioenaanspraken of pensioenrechten ten tijde van de verlaging. Het bestuur is bevoegd de al ingegane pensioenen geheel of ten dele van deze verlaging uit te zonderen.
3. Het fonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgevers schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
4. De vermindering kan op zijn vroegst drie maanden nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden, werkgevers en toezichthouder hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.

Hoofdstuk 14 Uitbetaling van pensioenen en afkoop kleine pensioenen

Artikel 14.1 Aanvraag en toekenning van pensioen

1. De (gewezen) deelnemer dient het pensioen schriftelijk bij het fonds aan te vragen. Ook de (ex-) partner en de kinderen van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde dienen het pensioen schriftelijk bij het fonds aan te vragen. Het bestuur kan verlangen dat voor de toekenning van de uitkering stukken worden overgelegd waaruit het recht op uitkering blijkt.
2. Het bestuur is bevoegd een pensioen toe te kennen, indien de aanvraag om pensioen achterwege is gebleven dan wel de aanvraag is ingediend door de nabestaanden en/of erfgenamen van de (gewezen) deelnemer. In dat laatste geval is het bepaalde in de laatste volzin van artikel 14.2, vijfde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 14.2 Uitbetaling van pensioen

1. Het jaarlijkse pensioen wordt uitgekeerd in maandelijkse termijnen, voor het eerst aan het einde van de kalendermaand, waarin het pensioen is ingegaan.
2. Elke maandelijkse termijn bedraagt een twaalfde van het jaarlijkse pensioen.
3. Het jaarlijkse pensioen wordt in veelvoud van twaalf eurocent naar boven afgerond.
4. In afwijking van het voorgaande:
  - a. kan het fonds bepalen dat een pensioen in driemaandelijke termijnen wordt uitgekeerd, indien de maandelijkse termijnen van het pensioen minder zijn dan een door het bestuur bepaald bedrag;
  - b. wordt de periodieke uitkering van een pensioen vervangen door een uitkering ineens overeenkomstig de bepalingen in artikel 14.3, indien op de ingangsdatum dit pensioen het bedrag aangegeven in artikel 66 van de Pensioenwet niet te boven gaat.

Het bepaalde onder b is niet van toepassing op het ouderdomspensioen dat door de gepensioneerde is verworven na de pensioeningangsdatum.

5. Pensioenuitkeringen die opeisbaar waren voor 1 januari 2002 zijn verjaard. Pensioenuitkeringen die opeisbaar waren vanaf 1 januari 2002 kunnen niet verjaren bij leven van de pensioengerechtigde. Een pensioentermijn waarover niet is beschikt vervalt aan het fonds na overlijden van de pensioengerechtigde. Het bepaalde in de vorige volzin vindt geen toepassing indien de nabestaanden en/of erfgenamen van de pensioengerechtigde alsnog een aanvraag indienen. In dat geval wordt het achterstallige pensioen uitgekeerd aan de nabestaanden en/of erfgenamen van de pensioengerechtigde met een maximale terugwerkende kracht tot vijf jaar vóór de datum van overlijden van de pensioengerechtigde.

Artikel 14.2A Overlijdensuitkering

1. Na overlijden van de gepensioneerde wordt een extra maandtermijn ter hoogte van de laatste maandtermijn van het ouderdomspensioen als overlijdensuitkering uitbetaald aan de nabestaanden van de gepensioneerde. Onder “de nabestaanden van de gepensioneerde” wordt in dit verband verstaan: zowel de partner of de kinderen van de overleden gepensioneerde die recht hebben op partner- of wezenpensioen, als de partner of kinderen van de overleden gepensioneerde die daar geen recht op hebben.

2. Als de nabestaande van de gepensioneerde onherroepelijk is veroordeeld wegens schuld of medeplichtigheid aan de levensberoving van de gepensioneerde dan vervalt het recht op overlijdensuitkering.

Artikel 14.3 Algemene bepalingen afkoop

1. Afkoop van kleine pensioenen is toegestaan in geval van:
  - a. klein ouderdomspensioen en overige pensioenen bij einde deelname (artikel 66 van de Pensioenwet);
  - b. klein partnerpensioen en wezenpensioen bij overlijden van de deelnemer (artikel 67 van de Pensioenwet);
  - c. klein bijzonder partnerpensioen bij scheiding (artikel 68 van de Pensioenwet).
2. Afkoop van kleine pensioenen is toegestaan indien het bedrag op jaarbasis lager is dan het grensbedrag als bepaald in artikel 66 van de Pensioenwet. Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast krachtens artikel 66, zesde lid, van de Pensioenwet.
De hoogte van de pensioenen wordt bepaald inclusief de verleende toeslagen.
3. Op de afkoopsom worden de wettelijke inhoudingen in mindering gebracht.
4. Voor de berekening van de uitkering ineens, wordt gebruik gemaakt van afkoopfactoren die voor alle deelnemers en gewezen deelnemers hetzelfde zijn en waarbij sprake is van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De afkoopfactoren zijn vermeld in bijlage 6. Bij de afkoop wordt geen onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen.
5. Elk beding strijdig met de hiervoor genoemde wettelijk afkoopmogelijkheden is nietig.

Artikel 14.4 Klein pensioen dat in aanmerking komt voor afkoop bij ingang van het ouderdomspensioen

Het fonds heeft de mogelijkheid om zonder instemming van de gepensioneerde de volgende pensioenaanspraken af te kopen:

1. Een aanspraak op klein ouderdomspensioen en andere aanspraken ten behoeve van de gepensioneerde en zijn nabestaanden, indien de deelname is geëindigd vóór 1 januari 2007 en de gepensioneerde maakt geen bezwaar tegen de afkoop, als bedoeld in artikel 66, eerste lid, onderdeel b van de Pensioenwet.
2. Een aanspraak op klein ouderdomspensioen en andere aanspraken ten behoeve van de gepensioneerde en zijn nabestaanden, indien de deelname is geëindigd op of na 1 januari 2007, en de gepensioneerde instemt met de afkoop, als bedoeld in artikel 66, eerste lid, onderdeel b van de Pensioenwet.
3. Het fonds informeert de gepensioneerde voor ingang van het ouderdomspensioen en gaat binnen 6 maanden na ingang van het pensioen over tot uitbetaling van de afkoopwaarde.

Artikel 14.5 Klein pensioen dat in aanmerking komt voor afkoop voordat het ouderdomspensioen is ingegaan

Het fonds heeft de mogelijkheid om zonder instemming van de gewezen deelnemer de volgende pensioenaanspraken af te kopen:

1. Een aanspraak op klein ouderdomspensioen ten behoeve van de gewezen deelnemer en zijn nabestaanden, indien de deelname is geëindigd vóór 1 januari 2007 en de gewezen deelnemer maakt geen bezwaar tegen de afkoop, als omschreven in artikel 66, tweede lid, onderdeel b van de Pensioenwet.
2. Een aanspraak op klein ouderdomspensioen ten behoeve van de gewezen deelnemer en zijn nabestaanden, indien de deelname is geëindigd vóór 1 januari 2018, maar op of na 1 januari 2007 en de gewezen deelnemer instemt met de afkoop, als omschreven in artikel 66, tweede lid, onderdeel b van de Pensioenwet.
3. Een aanspraak op klein ouderdomspensioen ten behoeve van de gewezen deelnemer en zijn nabestaanden, indien de deelname is geëindigd op of na 1 januari 2018 en het fonds minimaal vijf keer gedurende ten minste vijf jaar na beëindiging van de deelname, tevergeefs heeft geprobeerd de pensioenaanspraken over te dragen aan een nieuwe pensioenuitvoerder, zoals omschreven in artikel 66, tweede lid, onderdeel c van de Pensioenwet.
4. Als het fonds het pensioen wil afkopen op de pensioenrichtdatum en deze pensioenrichtdatum ligt voor de AOW-leeftijd van de gewezen deelnemer, dan heeft de gewezen deelnemer het recht om er voor te kiezen dat het pensioen wordt afgekocht op de AOW-leeftijd.

Artikel 14.6 Afkoop klein partnerpensioen en wezenpensioen bij ingang

1. Het fonds kan een klein partnerpensioen of een klein wezenpensioen op de ingangsdatum van het partner- of wezenpensioen afkopen indien het pensioen op jaarbasis minder bedraagt dan het op basis van artikel 66 van de Pensioenwet bepaalde bedrag.
2. Het fonds informeert de partner of wees binnen zes maanden na de ingangsdatum van het partnerpensioen of wezenpensioen over de afkoop en gaat ook binnen deze termijn van zes maanden tot uitbetaling over. Na afloop van de termijn van zes maanden is voor de afkoop toestemming van de partner of wees nodig.
3. De afkoopsom van het partnerpensioen wordt ter beschikking gesteld van de partner. Een eventueel wezenpensioen wordt ter beschikking gesteld aan de persoon die het ouderlijk gezag ofwel de voogdij heeft over de wees. Indien een wees meerderjarig is, wordt de afkoopsom van zijn wezenpensioen aan deze wees ter beschikking gesteld.

Artikel 14.7 Afkoop klein bijzonder partnerpensioen bij scheiding

1. Het fonds kan het kleine bijzondere partnerpensioen van de ex-partner afkopen. Bijzonder partnerpensioen komt voor afkoop in aanmerking als de uitkering van het bijzonder partnerpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder zal bedragen dan het minimumbedrag volgens artikel 66 van de Pensioenwet.
2. Het fonds informeert de ex-partner binnen zes maanden na de melding van de scheiding over de afkoop en gaat ook binnen zes maanden tot uitbetaling over. Na afloop van de termijn van zes maanden is voor de afkoop toestemming van de ex-partner nodig.

Artikel 14.8 Van rechtswege vervallen heel klein pensioen

Bij einde deelname vanaf 1 januari 2019 vervalt heel klein pensioen (lager dan € 2,00 op jaarbasis) van rechtswege aan het fonds.

Als de (gewezen) deelnemer verhuist naar een andere lidstaat en hij informeert het fonds hierover bij beëindiging van de deelname, dan vervalt heel klein pensioen niet.

Hoofdstuk 15 Verplichtingen van de deelnemers en het verstrekken van informatie door het fonds

Artikel 15.1 Informatieverstrekking algemeen

1. Informatie wordt schriftelijk verstrekt tenzij de deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde of ex-partner instemt met elektronische verstrekking. Elektronische verstrekking gebeurt alleen voor zover de wet dit toestaat.
2. Bij het verstrekken van de schriftelijke informatie kan het fonds het laatst bekende adres hanteren. Blijkt dit adres onjuist te zijn, dan doet het fonds navraag bij de basisregistratie personen in de laatst bekende woonplaats. De hiermee gepaard gaande kosten kan het fonds in rekening brengen bij de deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde of ex-partner. Deze kosten kunnen niet direct in mindering worden gebracht op de uitkering.
3. Indien de deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde of ex-partner heeft ingestemd met elektronische verstrekking van informatie en het bij het fonds bekende adres voor deze elektronische verstrekking blijkt onjuist, verstrekt het fonds de informatie schriftelijk.
4. De informatie over toeslagverlening heeft betrekking op:
  - a. het ambitieniveau en de voorwaarden die gelden bij de toeslagverlening;
  - b. de wijze van financiering van voorwaardelijke toeslagverlening;
  - c. de verwachtingen ten aanzien van toekomstige toeslagverlening; en
  - d. de toeslagverlening over de afgelopen drie of vijf jaar waarbij wordt aangegeven of dit in overeenstemming met het gepresenteerde toeslagenbeleid is geweest.

Artikel 15.2 Verplichtingen (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde

1. De (gewezen) deelnemer en de pensioengerechtigde zijn verplicht tijdig alle stukken te overleggen die het fonds voor de uitvoering van de statuten en het reglement nodig acht.
2. De (gewezen) deelnemer en de pensioengerechtigde moeten elke hen bekende onjuistheid of onvolledigheid in de pensioenopgaven, jaaropgaven, premienota's en correspondentie van het fonds, zo spoedig mogelijk aan het fonds doorgeven. Aan deze verplichtingen moet worden voldaan binnen de door het bestuur vastgestelde termijnen. In het algemeen geldt als termijn één maand vanaf het moment waarop een wijziging van de pensioen- of premiebepalende gegevens bekend is.
3. Bij het niet voldoen aan de verplichtingen is het fonds bevoegd de benodigde gegevens naar eigen inzicht vast te stellen.

Artikel 15.3 Informatie aan de deelnemer bij aanvang van de deelname

1. Het fonds verstrekt de deelnemer binnen drie maanden na aanvang van de deelname informatie over de kenmerken van de pensioenregeling. In deze informatie informeert het fonds de deelnemer over de uitvoering van de pensioenregeling en over persoonlijke omstandigheden die een actie van de deelnemer kunnen vergen.
2. Verder bevat de genoemde informatie:
  - a. de ingangsdatum van de deelname aan de pensioenregeling;
  - b. de inhoud van de pensioenregeling;
  - c. de toeslagverlening;

- d. het recht van de deelnemer om bij het fonds het voor hem geldende pensioenreglement op te vragen;
- e. het eventuele bestaan van een vrijwillige pensioenregeling;
- f. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het fonds;
- g. het recht van de deelnemer om bij het fonds een verzoek in te dienen voor een berekening van de effecten van uitrui op zijn pensioenaanspraak.

Artikel 15.4 Informatie aan de deelnemer bij wijziging van de regeling

Het fonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na een wijziging in het pensioenreglement over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen bij het fonds.

Artikel 15.5 Jaarlijkse informatie aan de deelnemer (uniform pensioenoverzicht)

Het fonds verstrekt de deelnemer jaarlijks een uniform pensioenoverzicht. Dit overzicht bevat in ieder geval:

- a. een opgave van de verworven pensioenaanspraken;
- b. een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken, waarbij deze vanaf 1 januari 2020 worden gebaseerd op een pessimistisch scenario, een verwacht scenario en een optimistisch scenario;
- c. informatie over toeslagverlening;
- d. een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen;
- e. informatie over de reglementaire pensioenleeftijd;
- f. informatie over de werkgeverspremie en de werknemerspremie;
- g. informatie over garanties;
- h. informatie over de dekkingsgraad.

Artikel 15.6 Informatie aan de deelnemer bij beëindiging van de deelname

Het fonds verstrekt de deelnemer bij beëindiging van de deelname:

- a. een opgave van de tot dat moment opgebouwde pensioenaanspraken;
- b. informatie over toeslagverlening;
- c. informatie over de mogelijkheid van afkoop van aanspraken op ouderdomspensioen bij beëindiging van de deelname, voor zover er sprake is van een pensioenaanspraak onder de afkoopgrens;
- d. informatie over het recht op of de mogelijkheid tot waardeoverdracht bij wisseling van werkgever of toetreding tot een beroepspensioenregeling;
- e. informatie over de consequenties van arbeidsongeschiktheid;
- f. informatie over omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het fonds;
- g. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 Pensioenwet;
- h. informatie over de mogelijkheid om vrijwillig voort te zetten.

Artikel 15.7 Periodieke informatie aan gewezen deelnemers

1. Het fonds verstrekt de gewezen deelnemer jaarlijks een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken. Op de opgave staat ten minste de wettelijk verplichte informatie vermeld:
  - a. een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken. De gegevens worden vanaf 1 januari 2020 weergegeven in een pessimistisch scenario, een verwacht scenario en een optimistisch scenario;
  - b. informatie over toeslagverlening;
  - c. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 van de Pensioenwet;
  - d. informatie over de reglementaire pensioenleeftijd;
  - e. informatie over garanties;
  - f. informatie over de dekkingsgraad.
2. Het fonds informeert de gewezen deelnemer binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

Artikel 15.8 Informatieverstrekking aan ex-partner bij scheiding

Het fonds verstrekt degene die ex-partner wordt en een aanspraak verkrijgt op bijzonder partnerpensioen:

- a. een opgave van de opgebouwde aanspraak op partnerpensioen;
- b. informatie over toeslagverlening; en
- c. informatie die voor de ex-partner specifiek van belang is, zoals de mogelijkheid van afkoop van een aanspraak op bijzonder partnerpensioen, voor zover sprake is van een pensioenaanspraak onder de afkoopgrens.

Artikel 15.9 Periodieke informatie aan ex-partner

1. Het fonds verstrekt de ex-partner ten minste een keer in de vijf jaar:
  - a. een opgave van zijn opgebouwde aanspraak op partnerpensioen;
  - b. informatie over toeslagverlening;
  - c. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 Pensioenwet.

Artikel 15.10 Informatieverstrekking aan pensioengerechtigde bij pensioeningang

1. Het fonds verstrekt degene die pensioengerechtigde wordt:
  - a. een opgave van zijn pensioenrecht;
  - b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op pensioen;
  - c. informatie over toeslagverlening;
  - d. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 Pensioenwet;
  - e. informatie die voor degene die pensioengerechtigde wordt specifiek in het kader van de pensioeningang van belang is.
2. Het fonds informeert de pensioengerechtigde binnen drie maanden na een voor hem relevante wijziging in het pensioenreglement over die wijziging over de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen.

Artikel 15.11 Periodieke informatie aan pensioengerechtigde

1. Het fonds verstrekt de pensioengerechtigde jaarlijks:
  - a. een opgave van zijn pensioenrecht;
  - b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op pensioen;
  - c. informatie over toeslagverlening;
  - d. informatie over garanties;
  - e. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 Pensioenwet.
2. Het fonds informeert de pensioengerechtigde binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.
3. Het fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer op verzoek een opgave van de hoogte van zijn opgebouwde pensioenaanspraken. De gegevens worden vanaf 1 januari 2020 weergegeven in een pessimistisch scenario, een verwacht scenario en een optimistisch scenario.

Artikel 15.12 Informatieverstrekking bij vertrek naar een andere lidstaat

Het fonds verstrekt deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden die zich in een andere lidstaat vestigen informatie over hun pensioenaanspraken en pensioenrechten en over de mogelijkheden die hun op grond van de pensioenregeling worden geboden.

Artikel 15.13 Informatie op verzoek van de (gewezen) deelnemers, de ex-partner en de pensioengerechtigde

1. Het fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer, de ex-partner en de pensioengerechtigde op verzoek:
  - a. het voor hem geldende pensioenreglement;
  - b. het bestuursverslag en de jaarrekening van het fonds;
  - c. het uitvoeringsreglement;
  - d. de voor hem relevante informatie over beleggingen; en
  - e. de verklaring inzake beleggingsbeginselen, het kortetermijnherstelplan, het langetermijnherstelplan, informatie over de hoogte van de dekkingsgraad, over het van toepassing zijn van een aanwijzing van de toezichthouder indien het fonds niet voldoet aan de Pensioenwet, en over de aanstelling van een bewindvoerder indien het fonds wanbeleid voert of als het bestuur van het fonds komt te ontbreken.
2. Het fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer en de ex-partner op verzoek informatie die specifiek voor hem relevant is.
3. Het fonds verstrekt de deelnemer of gewezen deelnemer op verzoek informatie over de consequenties van uitruil van partnerpensioen voor extra en/of eerder ingaand ouderdomspensioen, van ouderdomspensioen in partnerpensioen of van andere vormen van uitruil.
4. Het fonds verstrekt de gewezen deelnemer op verzoek een opgave van de hoogte van zijn opgebouwde pensioenaanspraken.
5. Het fonds verstrekt op verzoek van de (gewezen) deelnemer een opgave van de deelnemingsjaren en de schriftelijke bescheiden die de deelnemingsperioden, voorafgaande aan een vóór 1 januari 2005 gedane waardeoverdracht kunnen staven overeenkomstig de voorschriften gesteld in de artikelen 2 en 3 van het Uitvoeringsbesluit pensioenaspecten Sociaal

Akkoord 2004. Het fonds kan aan de (gewezen) deelnemer een vergoeding vragen voor de kosten die aan de verstrekking van de opgave verbonden zijn.

6. Het fonds verstrekt de in het eerste en derde lid bedoelde informatie op verzoek ook aan vertegenwoordigers van deelnemers, van gewezen deelnemers, van ex-partners of van pensioengerechtigden.
7. Het fonds is bevoegd kosten in rekening te brengen voor het verstrekken van de informatie die wordt verstrekt op verzoek van de (gewezen) deelnemer, ex-partner of pensioengerechtigde. Voor het verstrekken van het pensioenreglement, informatie die specifiek voor hem relevant is en informatie over de consequenties van het uitruilen van pensioen zoals beschreven in hoofdstuk 10 worden geen kosten in rekening gebracht.

Artikel 15.14 Informatie op de website

Het fonds stelt op zijn website ten minste de bij of krachtens de Pensioenwet voorgeschreven informatie beschikbaar voor in ieder geval de deelnemer, gewezen deelnemer, ex-partner of pensioengerechtigde.

Hoofdstuk 16 Vrijstellingsregelingen

Artikel 16.1 Vrijstellingsregelingen Wet Bpf 2000

De werknemers van een werkgever kunnen vrijstelling van verplichte deelname en premiebetaling aan het fonds verkrijgen. In het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000 staat vermeld:

- a. in welke gevallen vrijstelling moet worden verleend;
- b. aan welke voorwaarden moet worden voldaan om vrijstelling te verkrijgen;
- c. welke voorschriften het fonds aan de vrijstelling moet en mag verbinden;
- d. in welke gevallen en onder welke voorwaarden het fonds een verleende vrijstelling kan intrekken.

Artikel 16.2 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

1. De werknemer die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, kan op zijn aanvraag door het bestuur worden vrijgesteld van de verplichting tot deelname in de pensioenregeling.

Bij de indiening van de aanvraag moet gebruik worden gemaakt van een door het bestuur vastgestelde modelverklaring. Uit deze verklaring blijkt, dat de werknemer die de verklaring indient gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering en daarom noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd.

2. De vrijstelling wordt door het bestuur verleend, indien de verklaring naar de mening van het bestuur in overeenstemming met de waarheid is. Van de verleende vrijstelling wordt een bewijs uitgereikt.
3. Aan de vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden die noodzakelijk zijn in verband met de administratie van het fonds.
4. Op deze regeling zijn de bepalingen van hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 van toepassing, tenzij bij wet of ministeriële regelgeving anders bepaald is.

Artikel 16.3 Spaarbijdrage bij vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

1. Voor een werknemer die vrijstelling heeft wegens gemoedsbezwaren, dienen de premies die voor hem zouden moeten worden voldaan wanneer hij geen vrijstelling had, te worden voldaan aan het fonds in de vorm van spaarbijdragen.
2. De werkgever is de te storten spaarbijdragen voor de in zijn dienst zijnde gemoedsbezwaarde werknemer verschuldigd aan het fonds. De werkgever is verplicht bij elke uitbetaling van gage of van een uitkering respectievelijk vergoeding als bedoeld in artikel 17.2 het door de gemoedsbezwaarde werknemer verschuldigde deel van de bijdrage in te houden. De voor een gemoedsbezwaarde werknemer gestorte spaarbijdragen worden gestort op een rekening ten name van de werknemer. Het saldo daarvan wordt verhoogd met rente. Deze rente is gelijk aan het gemiddelde rendement van het vermogen van het fonds in het tweede boekjaar voorafgaande aan het boekjaar, waarover de rentebijdrage plaats heeft, verminderd met een half procent en daarna naar beneden afgerond op een veelvoud van een vierde procent.
3. Ook de gemoedsbezwaarde werkgever van een niet-gemoedsbezwaarde werknemer betaalt de verschuldigde spaarbijdragen rechtstreeks aan het fonds. Deze bijdragen geven de werknemer recht op een evenredig deel van de pensioenaanspraken, waarop recht zou hebben bestaan, indien aan zijn werkgever geen vrijstelling zou zijn verleend. Voor deze deelnemer wordt de

pensioenregeling volledig van kracht, indien hij een verzoek doet aan het fonds om ook de door zijn werkgever voor hem gestorte en nog te storten spaarbijdragen aan te merken als premiebijdragen in plaats van als spaarbijdragen.

4. Voor de niet-gemoedsbezwaarde werknemer in dienst van een gemoedsbezwaarde werkgever, die geen aanvraag heeft gedaan als bedoeld in het vorige lid en die uit dienst treedt van de gemoedsbezwaarde werkgever, wordt de pensioenregeling volledig van kracht. Het op zijn naam geboekte spaarsaldo vervalt en de voor hem betaalde spaarbijdragen worden als voor hem betaalde premie beschouwd.

Artikel 16.4 Uitkeringen

De gespaarde bijdragen worden na het bereiken van de pensioenrichtdatum in gelijke termijnen aan de werknemer uitbetaald gedurende 25 jaar. Het bestuur kan wegens de geringe hoogte van het gespaarde bedrag aan het maandelijkse uit te keren bedrag een minimum stellen dat is afgeleid van het bedrag als bedoeld in artikel 66 van de Pensioenwet, waardoor het aantal uitkeringsjaren lager kan zijn.

Artikel 16.5 Overlijden van de uitkeringsgerechtigde werknemer

1. Bij overlijden van de gemoedsbezwaarde werknemer voordat de uitkeringen zijn ingegaan, worden alle spaarbijdragen aangewend voor een uitkering aan de in de regeling genoemde partner. De periode waarover voor de partner een uitkering wordt vastgesteld bedraagt 25 jaar. Ingeval er geen partner is maar wel één of meer wezen, worden alle spaarbijdragen aangewend voor een uitkering aan de wezen. Bij afwezigheid van partner of wezen worden alle spaarbijdragen aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen. Het eenmalig uit te keren bedrag wordt belast in overeenstemming met het bepaalde in artikel 18a, negende lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.
2. Bij overlijden van de werknemer nadat de uitkeringen zijn ingegaan wordt de betaling van de uitkeringen voor de nog resterende periode voortgezet ten behoeve van de in de regeling opgenomen partner. Indien er geen partner is maar wel één of meer wezen, wordt de uitkering uitgekeerd ten behoeve van de in de regeling vermelde wezen. Bij afwezigheid van partner of wezen, wordt het nog niet tot uitkering gekomen spaarbedrag aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen. Het eenmalige uit te keren bedrag wordt belast in overeenstemming met het bepaalde in artikel 18a, negende lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 16.6 Intrekking vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

1. Het bestuur is verplicht een vrijstelling in te trekken:
  - a. indien de betrokkene dit aanvraagt;
  - b. indien naar zijn oordeel de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend niet langer geacht worden te bestaan.
2. Het bestuur is bevoegd een vrijstelling in te trekken, indien de betrokkene de daarbij gestelde voorwaarden niet of niet behoorlijk naleeft.
3. Een vrijstelling die is verleend aan een gemoedsbezwaarde werkgever, vervalt vijf jaar na ingang van de vrijstelling. Met ingang van de datum waarop de vrijstelling is vervallen, kan een nieuwe vrijstelling worden verleend.

4. Door de intrekking of het vervallen van de vrijstelling wordt voor de betrokkene de pensioenregeling volledig van kracht. Het op zijn naam geboekte spaarsaldo vervalt en de voor hem betaalde spaarbijdragen worden beschouwd als voor hem betaalde premie.

Hoofdstuk 17 Pensioengrondslag

Artikel 17.1 Pensioengrondslag

1. Aan het einde van elk kalenderjaar of elk gedeelte van een kalenderjaar waarin de deelnemer onafgebroken in dienst is geweest van dezelfde werkgever wordt een pensioengrondslag voor dat kalenderjaar of dat gedeelte van een kalenderjaar vastgesteld.
2. De pensioengrondslag wordt verkregen door de som van de daglonen als bedoeld in artikel 17.2 in het kalenderjaar of het gedeelte van het kalenderjaar te delen door het aantal deelnemingsdagen in die periode en dit bedrag eerst te vermenigvuldigen met 365 en daarna af te ronden op een hele euro naar boven. Het op deze wijze verkregen bedrag wordt vervolgens verminderd met de franchise. In een schrikkeljaar dient voor 365 te worden gelezen 366. Indien over het kalenderjaar of het gedeelte van een kalenderjaar niet opgenomen verlofdagen zijn uitbetaald, zijn deze dagen opgenomen in de som van de daglonen en het aantal deelnemingsdagen.

Artikel 17.2 Pensioengevend loon

1. Onder pensioengevend loon in dit reglement wordt met ingang van 1 januari 2015 verstaan:
  1. het bruto basisloon of de bruto basisgag, vermeerderd met
  2. de tankerverhoging en
  3. de vakantietoeslag,
  4. een overwerkforfait van 15% over component 1, 2 en 3, tenzij het overwerk al (gedeeltelijk) in het basisloon of de basisgag is verwerkt,
  5. een forfait van 5% over component 1, 2 en 3 als volgens de cao of de arbeidsovereenkomst naast componenten 1 t/m 4 sprake is van aanvullende toeslagen. Met ingang van 1 januari 2019 kan bij cao worden overeengekomen dat aanvullende toeslagen uitgesloten worden als pensioengevend loon.

Het maximum pensioengevend loon bedraagt met ingang van 1 januari 2020 € 248,83 per dag. Het pensioengevend loon bedraagt op jaarbasis nooit meer dan het bedrag genoemd in artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964.

2. Het bestuur beslist of het forfait van 5% al dan niet moet worden toegepast. Indien de optelsom van de toeslagen beduidend lager is dan zal het forfait van 5% niet worden toegepast. Als er wel sprake is van toepassing dan zal het forfait van 5% slechts eenmaal worden toegepast, ook indien er meerdere toeslagen worden betaald. Een dertiende maand of eindejaarsuitkering wordt als een aanvullende toeslag beschouwd indien daar ingevolge de cao en/of arbeidsovereenkomst aanspraak op bestaat.
3. Tijdens een periode waarin de werknemer geen gage geniet, maar hij een naar tijdsruimte in geld vastgestelde uitkering ontvangt van zijn werkgever, dan wel een uitkering ontvangt ingevolge de Ziekwet, wordt deze uitkering tot het loon gerekend voor zover de uitkering betrekking heeft op loonelementen die behoren tot het loon als gedefinieerd in dit artikel.
4. De van de werkgever ontvangen naar tijdsruimte vastgestelde vergoeding voor niet opgenomen verlofdagen wordt als pensioengevend loon beschouwd.
5. Het bedrag van het in het eerste lid genoemde maximumloon wordt jaarlijks met ingang van de eerste januari aangepast met het loonindexcijfer.
6. Indien daarvoor naar zijn oordeel een bijzondere reden aanwezig is, is het bestuur bevoegd met ingang van de eerste januari van het volgende kalenderjaar een ander bedrag vast te stellen voor

het maximumloon dan zou gelden bij toepassing van het loonindexcijfer. Het vastgestelde bedrag zal met toepassing van artikel 17 van de statuten in dit reglement worden vermeld.

7. Indien de werkgever op de datum van de vaststelling van de pensioengrondslag aan de werknemer minder dan het normale loon is verschuldigd, omdat de werknemer ongeschikt is tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte, zwangerschap of bevalling, wordt met inachtneming van het bepaalde in de voorgaande leden als het loon van de deelnemer beschouwd het loon, dat zonder verzuim voor hem zou hebben gegolden.

Artikel 17.3 Franchise

Voor de vaststelling van de pensioengrondslag wordt voor elk kalenderjaar een franchise vastgesteld. Deze franchise bedraagt in 2020 € 14.167,86.

Hoofdstuk 18 Premievaststelling en -afdracht

Artikel 18.1 Premiegrondslag

Onder premiegrondslag wordt verstaan: het dagloon vastgesteld volgens het bepaalde in artikel 17.2, gedeeld door het aantal deelnemingsdagen in die periode, vermenigvuldigd met 365, verminderd met de franchise. In een schrikkeljaar dient voor 365 te worden gelezen 366. Indien het dagloon lager is dan het bedrag van de franchise, wordt de premiegrondslag per dag op 0 gesteld.

Artikel 18.2 Hoogte van de premie

1. De voor een deelnemer aan het fonds overeengekomen premie bedraagt 25,9% van de premiegrondslag.
2. Voor de deelnemer die op grond van hoofdstuk 7 recht heeft op premievrije deelname is geen premie verschuldigd.
3. Indien volgens het advies van de actuaaris het premiepercentage moet worden verhoogd, dient het reglement hiertoe gewijzigd te worden. Een hiertoe strekkende reglementswijziging moet worden vastgesteld onder goedkeuring van de organisaties zoals vermeld in artikel 9, tweede lid, van de statuten van het fonds. Wordt deze goedkeuring niet verkregen, dan zal dit reglement toch worden gewijzigd voor zover noodzakelijk om te voldoen aan wettelijke eisen. Bij een dergelijke wijziging blijven de verworven aanspraken van de deelnemers en gewezen deelnemers onaangetast.
4. Het bestuur is bevoegd met inachtneming van artikel 129 van de Pensioenwet, voor het begin van het kalenderjaar, gehoord de actuaaris, te bepalen dat op de premie voor het komende kalenderjaar een korting zal worden toegepast.
5. Wanneer op grond van artikel 17.2, vierde lid, voor een werknemer wordt uitgegaan van het loon dat zonder verzuim voor hem zou hebben gegolden, is geen premie aan het fonds verschuldigd over het gedeelte van het loon dat uitgaat boven het loon dat tijdens het verzuim aan de werknemer is verschuldigd.

Artikel 18.3 Afdracht van de premie

1. De werkgever is de premie voor de in zijn dienst zijnde deelnemer verschuldigd aan het fonds. Van de premie komt de helft voor rekening van de werkgever en de andere helft voor rekening van de deelnemer.
2. De deelnemer is zijn aandeel in de premie verschuldigd aan zijn werkgever. De werkgever is verplicht bij elke uitbetaling van gage of van een uitkering respectievelijk vergoeding als bedoeld in artikel 17.2 het door de deelnemer verschuldigde deel van de premie in te houden.
3. Wanneer de deelnemer de deelname vrijwillig voortzet, moet de deelnemer de premie inclusief het werkgeversdeel rechtstreeks aan het fonds betalen.
4. Wanneer de deelnemer de deelname voortzet tijdens niet-verwijtbare werkloosheid, moet de deelnemer de premie rechtstreeks aan het fonds betalen.
5. Indien er sprake is van een premieachterstand ter grootte van 5% van de totale door het fonds te ontvangen jaarpremie en tevens niet voldaan wordt aan de bij of krachtens artikel 131 van de Pensioenwet geldende eisen inzake het minimaal vereist eigen vermogen, informeert het fonds

elk kwartaal schriftelijk de pensioenraad. Tevens wordt dan indien aanwezig de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging van de aangesloten werkgever die nog premie is verschuldigd, elk kwartaal geïnformeerd.

Artikel 18.4 Niet aan het fonds betaalde premie

Indien de werkgever de premie niet aan het fonds heeft betaald, wordt voor de vaststelling van de pensioenaanspraken van de deelnemer en zijn nagelaten betrekkingen de premie geacht aan het fonds te zijn betaald, tenzij:

- a. het premie betreft die verschuldigd is over de in artikel 64, eerste lid, onderdeel c, van de Werkloosheidswet bedoelde periode;
- b. er sprake is van boze opzet of bewuste nalatigheid bij werkgever en deelnemer. Hiervan is in ieder geval sprake indien het premie betreft die verschuldigd is door een werkgever, die welbewust de premie niet heeft betaald én gebleken is dat de deelnemer daarmee heeft ingestemd;
- c. om een andere reden niet van het fonds kan worden verwacht dat het pensioenaanspraken aan de deelnemer of zijn nagelaten betrekkingen toekent.

Hoofdstuk 19 Extra pensioen over verstreken deelnemingstijd (VPL-regeling)

Artikel 19.1 Inleiding

Voor de deelnemers die zijn geboren in de periode van 1 januari 1951 tot en met 31 december 1972 is een voorwaardelijke regeling getroffen. Op grond van deze regeling kunnen deze deelnemers extra aanspraken op ouderdoms- en nabestaandenpensioen verwerven. Om extra ouderdoms- en nabestaandenpensioen te kunnen verwerven moet de deelnemer voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 19.2.

Artikel 19.2 Voorwaarden voor de verwerving van extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen

1. Om extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen te kunnen verwerven dient de deelnemer te voldoen aan de volgende voorwaarden:
  - a. geboren zijn in de periode van 1 januari 1951 tot en met 31 december 1972; en
  - b. deelnemer zijn geweest in 1994 in het fonds; en
  - c. ten minste 165 dagen deelnemer zijn geweest in 2005; en
  - d. in het kalenderjaar vóór de datum van inkoop en financiering van de extra aanspraken op ouderdoms- en nabestaandenpensioen ten minste 165 dagen deel hebben genomen aan de pensioenregeling van het fonds.
2. Deelnemers van wie de deelname wordt voortgezet op grond van hoofdstuk 7 (Premievrije deelname wegens arbeidsongeschiktheid) hebben geen recht op extra ouderdoms- en partnerpensioen, tenzij de extra aanspraken op ouderdoms- en nabestaandenpensioen al zijn verworven en gefinancierd vóór het moment van voortzetting van de deelname.
3. Deelnemingsdagen die zijn verkregen uit een waardeoverdracht op grond van hoofdstuk 12 (Inkomende waardeoverdracht), tellen niet mee voor het vereiste van 165 deelnemingsdagen.

Artikel 19.3 Vaststelling van de extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen

1. De deelnemer die voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 19.2 heeft uitzicht op extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen. De extra aanspraken op ouderdompensioen worden berekend op de wijze als aangegeven in het tweede lid.
2. Het uitzicht op extra aanspraken op ouderdompensioen bedraagt voor deelnemers geboren in 1960 tot en met 1972 13,23% van de tot en met 31 december 2005 opgebouwde aanspraken op ouderdompensioen.

De extra aanspraken op ouderdompensioen zijn maximaal gelijk aan het verschil tussen de tot de datum van verwerving opgebouwde aanspraken op ouderdompensioen en de aanspraken op ouderdompensioen die bij het fonds op basis van hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 maximaal zijn toegestaan.

3. Indien de extra aanspraken op ouderdompensioen zijn verworven, geldt voor de bepalingen van hoofdstuk 5 (partnerpensioen) dat deze extra aanspraken op ouderdompensioen meetellen voor de berekening van de hoogte van het partnerpensioen. Bij overlijden van de deelnemer voordat deze extra aanspraken op ouderdompensioen zijn verworven, worden geen extra aanspraken op partnerpensioen toegekend.
4. De te verwerven extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen zijn ultimo december 2005 eenmalig berekend.

5. De extra aanspraken op ouderdomspensioen zoals genoemd in het tweede lid van dit artikel, zijn per 1 januari 2015 omgezet naar aanspraken op ouderdomspensioen met een pensioenrichtdatum van 67 jaar, conform het bepaalde in artikel 23.6.

Artikel 19.4 Inkoop en financiering van de extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen

1. Het fonds heeft ten behoeve van de VPL-regeling een Bestemmingsreserve VPL gevormd.
2. Het bestuur besluit jaarlijks aan het einde van het kalenderjaar of voor de deelnemers
  - die in het volgende kalenderjaar de leeftijd van 60 jaar zullen bereiken en
  - die op de datum van inkoop en financiering voldoen aan de voorwaarden in artikel 19.2, de in uitzicht gestelde extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen door inkoop zullen worden gefinancierd.Dit besluit wordt genomen in opdracht van de partijen met wie de overeenkomst inzake de VPL-regeling is gesloten.
3. De extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen zijn onvoorwaardelijk vanaf het moment dat deze aanspraken zijn ingekocht en gefinancierd.
In verband met de voorgenomen financiering voert het fonds telkens vóór 1 november een prognoseberekening uit op basis van de op dat moment in de bestemmingsreserve VPL nog beschikbare middelen. Indien hieruit blijkt dat de extra pensioenaanspraken voor het komende en de volgende kalenderjaren niet of niet volledig uit de bestemmingsreserve VPL kunnen worden ingekocht en gefinancierd, worden de extra aanspraken voor het komende kalenderjaar naar evenredigheid lager ingekocht en gefinancierd en worden de in uitzicht gestelde extra pensioenaanspraken voor de volgende kalenderjaren naar evenredigheid verlaagd.
In het omgekeerde geval kan het bestuur besluiten om een toeslag te verlenen op de extra pensioenaanspraken.
4. Onder de extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen worden mede verstaan de latente extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen. Dit zijn de aanspraken van gewezen deelnemers die tijdelijk niet voldoen aan de in artikel 19.2, eerste lid, sub d genoemde voorwaarde.
5. Indien de in uitzicht gestelde extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen niet volledig kunnen worden ingekocht en gefinancierd, worden de deelnemers daarvan in kennis gesteld vóór 1 januari van het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin de verlaging van de inkoop werd bepaald. Het verlaagde uitzicht zal in het Uniforme Pensioenoverzicht (UPO) worden opgenomen.
6. Het besluit tot inkoop en financiering van de deelnemers die na 31 december 2022 de 60-jarige leeftijd bereiken, vindt plaats op 31 december 2022. Het bepaalde in het eerste tot en met vierde lid is daarbij van overeenkomstige toepassing. De voorwaarde in artikel 19.2, eerste lid, sub d dient voor deze deelnemers als volgt te worden gelezen:
“d. in 2022 ten minste 165 dagen deel hebben genomen aan de pensioenregeling van het fonds”.
7. Indien de extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen zijn verworven, zijn de in hoofdstuk 10 genoemde keuzemogelijkheden op deze extra aanspraken ook van toepassing.
8. Indien na de in het zesde lid bedoelde inkoop nog een batig saldo resteert in de Bestemmingsreserve VPL, vervalt dit aan het fonds.

Artikel 19.5 Disclaimer bij extra pensioen uit hoofde van 15-jaarsfinanciering

1. Het fonds informeert de deelnemer of gewezen deelnemer over de in uitzicht gestelde aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen. De in het tweede lid vervatte tekst wordt door het fonds opgenomen in:
  - a. het Uniforme Pensioenoverzicht;
  - b. de schriftelijke informatie over de in dit hoofdstuk bedoelde toezegging die op verzoek van de deelnemer of gewezen deelnemer wordt verstrekt.

2. De op te nemen vrijwaringsclausule luidt als volgt:

“Het pensioen dat voor u zal worden ingekocht omdat u in het verleden gedurende uw dienstbetrekking(en) één of meer perioden hebt gehad waarin minder pensioen is opgebouwd dan op grond van de fiscale regelgeving mogelijk is, wordt pas opgebouwd op het moment dat en voor zover de toegezegde aanspraken zijn gefinancierd. Wanneer uw deelname aan de pensioenregeling eindigt voordat deze aanspraken (volledig) zijn gefinancierd, hebt u alleen recht op het op dat moment gefinancierde en opgebouwde deel van deze pensioenaanspraken. Indien bij beëindiging van de aan de pensioenregeling nog geen toegezegd pensioen over verstreken dienstjaren voor u is ingekocht en opgebouwd, hebt u dus ook geen recht op dit deel van uw toezegging. Als aan u is toegezegd dat pensioenaanspraken over verstreken dienstjaren worden ingekocht, moeten deze uiterlijk binnen vijftien jaar nadat de toezegging is gedaan, zijn gefinancierd. Wanneer u binnen die vijftien jaar met pensioen zou gaan, moeten de in te kopen pensioenaanspraken al eerder zijn gefinancierd, namelijk uiterlijk op het moment van uw pensionering. Een eenmaal gedane toezegging tot inkoop van aanspraken over het verleden kan in beginsel niet worden ingetrokken of gewijzigd.”

Hoofdstuk 20 Deelnemingsjarenpensioen

Artikel 20.1 Aanspraak op een deelnemingsjarenpensioen

1. Het deelnemingsjarenpensioen is een aanvulling op de opgebouwde aanspraken waarmee de deelnemer de mogelijkheid krijgt om voor de pensioenrichtdatum met pensioen te gaan.
2. Het vereiste aantal deelnemingsjaren stijgt mee met het stijgen van de AOW-leeftijd. In 2020 komt een deelnemer in aanmerking voor een deelnemingsjarenpensioen wanneer hij 41 $\frac{1}{3}$ deelnemingsjaren heeft in het fonds.
3. Onder deelnemingsjaren worden verstaan de perioden als bedoeld in artikel 10ab, eerste tot en met derde lid, van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.

Artikel 20.2 Ingang en einde deelnemingsjarenpensioen

Het deelnemingsjarenpensioen gaat in op hetzelfde tijdstip als het ouderdompensioen en eindigt op de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.

Artikel 20.3 Hoogte deelnemingsjarenpensioen

1. De hoogte van het deelnemingsjarenpensioen is, samen met het ouderdompensioen, niet meer dan 70% van het loon als bedoeld in artikel 17.2. Hierbij geldt de in dat artikel genoemde maximering op jaarbasis voor een ouderdompensioen dat ingaat bij 64 jaar en 4 maanden in 2020. De ingangsdatum van 64 jaar en 4 maanden stijgt mee met het stijgen van de AOW-leeftijd.
2. Indien het deelnemingsjarenpensioen ingaat na 64 jaar en 4 maanden, wordt het deelnemingsjarenpensioen verhoogd op basis van actuariële grondslagen ten opzichte van 64 jaar en 4 maanden. De tabel met uitstelfactoren is opgenomen in bijlage 7.
3. Indien het deelnemingsjarenpensioen ingaat voor 64 jaar en 4 maanden, wordt het deelnemingsjarenpensioen verlaagd op basis van actuariële grondslagen ten opzichte van 64 jaar en 4 maanden. De tabel met vervroegingsfactoren is opgenomen in bijlage 7.
4. De maximering op 70% volgens het eerste lid van dit artikel wordt voor de periode vanaf de AOW-datum opgevat met inbegrip van een bedrag dat ten minste wordt gesteld op een enkelvoudige AOW-uitkering voor gehuwden inclusief vakantietoeslag en de inkomensondersteuning AOW.
5. De hoogte van het deelnemingsjarenpensioen wordt vastgesteld er van uitgaande dat er geen gebruik is gemaakt van uitruil van partnerpensioen en ouderdompensioen.

Hoofdstuk 21 Inkoop van pensioenaanspraken

1. Zeevarenden of een bepaalde groep van zeevarenden als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de statuten en in dienst van de werkgever, kunnen naast de pensioenaanspraken uit hun dienstverband met de werkgever onder voorwaarden extra aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen inkopen. De werkgever dient hiervoor een verzoek in te dienen bij het bestuur.
2. Voor de inkoop van extra aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen als bedoeld in het eerste lid zijn periodieke premies of koopsommen verschuldigd. Daarnaast kunnen door het bestuur overige voorwaarden worden vastgesteld.
3. Het bestuur stelt, na overleg met de actuaris, tarieven vast voor de bijzondere regelingen. Het bestuur is bevoegd, na overleg met de actuaris, deze tarieven te wijzigen. Een gewijzigd tarief is ook van toepassing op de vóór de wijziging van het tarief afgesloten verzekeringen, maar niet eerder dan zes maanden na het tijdstip waarop het nieuwe tarief aan de belanghebbenden is meegedeeld.
4. Het bestuur is bevoegd met de werkgever overeen te komen dat op aanspraken als bedoeld in het eerste lid, de bepalingen van dit pensioenreglement van toepassing zullen zijn.
5. Het fonds geeft voor deelnemers op wie de bijzondere regelingen van toepassing zijn bewijsstukken af voor de op basis van dit hoofdstuk verzekerde pensioenen.

Hoofdstuk 22 Vermindering, vervreemding, beslag

Artikel 22.1 Vermindering, vervreemding, beslag

1. Een aanspraak op pensioen kan niet bij overeenkomst tussen de (gewezen) deelnemer en het fonds worden verminderd zonder toestemming van de partner. Dit geldt niet als de vermindering het gevolg is van een wettelijke bepaling.
2. De pensioenrechten of -aanspraken kunnen niet worden afgekocht, prijsgegeven of vervreemd, dan wel feitelijk of formeel voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.
3. Verpanding is toegestaan voor het verlenen van zekerheid voor het verkrijgen van uitstel van betaling als bedoeld in artikel 25, vijfde lid van de Invorderingswet 1990.
4. Volmacht tot invordering van uitkeringen uit hoofde van een pensioenrecht, onder welke vorm of welke benaming ook verleend, is steeds herroepelijk.
5. Beslag op pensioen is slechts mogelijk indien en voor zover dit wettelijk is toegestaan.
6. In geval van beslaglegging op pensioen is het fonds bevoegd de daarmee gepaard gaande kosten geheel of gedeeltelijk bij de pensioengerechtigde in rekening te brengen, al dan niet door verrekening met dat pensioen.
7. Elk beding dat strijdig is met het bepaalde in het voorgaande artikel is ten opzichte van het fonds nietig.

Hoofdstuk 23 Overige bepalingen

Artikel 23.1 Fiscale begrenzingsen

Bij de vaststelling van pensioenen en aanspraken worden de in de Wet op de loonbelasting 1964 en het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 aangegeven maxima en begrenzingsen mee in aanmerking genomen.

Artikel 23.2 Evenredige opbouw en financiering

De opbouw en de financiering van de pensioenaanspraken vinden gedurende de deelname ten minste evenredig in de tijd plaats.

Artikel 23.3 Wijziging pensioenreglement

1. Het bestuur is bevoegd om dekkingen, aanspraken en regelingen uit hoofde van dit reglement te wijzigen of te verminderen met inachtneming van de statuten en het uitvoeringsreglement.
2. Bij een wijziging van het pensioenreglement worden de voor aanspraakgerechtigden dan wel pensioengerechtigden tot het tijdstip van wijziging opgebouwde pensioenaanspraken respectievelijk bestaande pensioenrechten niet gewijzigd, behoudens het bepaalde in de artikelen 76, 78, 83 en 134 van de Pensioenwet.

Artikel 23.4 Algemeen voorbehoud

In die gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bestuur.

Artikel 23.5 Klachten- en geschillenregeling

Het bestuur heeft een klachten- en geschillenregeling ingesteld. In een apart klachten- en geschillenreglement zijn de bepalingen opgenomen die beantwoorden aan de betreffende bepalingen in de Code Pensioenfondsen.

Artikel 23.6 Omzetting van aanspraken op ouderdomspensioen ingevolge de vóór 1 januari 2015 geldende pensioenreglementen

De aanspraken op ouderdomspensioen, extra ouderdomspensioen, tijdelijk ouderdomspensioen en overbruggingspensioen inclusief de verleende toeslagen uit de vóór 1 januari 2015 geldende pensioenreglementen zijn per 31 december 2014 omgezet naar aanspraken op ouderdomspensioen met een pensioenrichtdatum van 67 jaar.

De omgezette pensioenaanspraken zijn toegevoegd aan het vanaf 1 januari 2015 op te bouwen ouderdomspensioen. De bepalingen van dit pensioenreglement zijn daarop van toepassing.

Artikel 23.7 Glijclausule

1. Indien deze regeling leidt tot bovenmatige uitkeringen en aanspraken zal de regeling worden aangepast naar een voor de fiscus aanvaardbaar niveau.
2. Het bestuur en de werkgevers zullen bij de toepassing van het bepaalde in dit reglement binnen de grenzen van de fiscale wet- en regelgeving blijven.

Artikel 23.8 Hardheidsclausule

Het bestuur is in geval van bijzondere omstandigheden bevoegd om ten gunste van een (gewezen) deelnemer, een bepaalde groep van deelnemers of een pensioengerechtigde af te wijken van het bepaalde in dit reglement.

Artikel 23.9 Citeertitel

Dit reglement kan worden aangehaald als pensioenreglement 2015.

Artikel 23.10 Inwerkingtreding

Dit reglement is in werking getreden op 1 januari 2015 en is laatstelijk gewijzigd op 1 januari 2020.

Bijlagen

De volgorde van bijlage 1 t/m 5 sluit aan bij de volgorde van de keuzemogelijkheden zoals vermeld in hoofdstuk 10.

- Bijlage 1 Factoren uitruil partnerpensioen voor extra ouderdomspensioen, zoals bedoeld in artikel 10.1
- Bijlage 2 Factoren uitruil ouderdomspensioen voor extra partnerpensioen, zoals bedoeld in artikel 10.2
- Bijlage 3 Vervroegings- en uitstelfactoren, zoals bedoeld in artikel 10.4
- Bijlage 4 Uitruiifactoren ouderdomspensioen voor tijdelijk ouderdomspensioen tot AOW-datum, zoals bedoeld in artikel 10.7
- Bijlage 5 Hoog/laagfactoren, zoals bedoeld in artikel 10.8
- Bijlage 6 Afkoopfactoren, zoals bedoeld in hoofdstuk 14
- Bijlage 7 Factoren voor vervroeging en uitstel van het 40-deelnemingsjarenpensioen, zoals bedoeld in hoofdstuk 20
- Bijlage 8 Opbouwpercentages ouderdomspensioen, zoals bedoeld in artikel 4.2

Bijlage 1 Factoren uitruil partnerpensioen voor extra ouderdompensioen, zoals bedoeld in artikel 10.1

Leeftijd	Ruilarief PP/OP
55	0,450
56	0,451
57	0,451
58	0,451
59	0,450
60	0,448
61	0,446
62	0,443
63	0,440
64	0,436
65	0,430
66	0,425
67	0,416
68	0,431
69	0,447
70	0,463
71	0,479
72	0,496

Toelichting bij bovenstaande tabel:

Uitruilen van partnerpensioen in ouderdompensioen is mogelijk bij ingang van het ouderdompensioen. In de bovenstaande tabel zijn de factoren weergegeven waarmee op de pensioeningangsdatum partnerpensioen kan worden omgezet in extra ouderdompensioen ingaand op de pensioenrichtdatum (de eerste dag van de maand waarin de 67-jarige leeftijd wordt bereikt). Als de deelnemer bijvoorbeeld kiest voor een pensioeningangleeftijd van 65 jaar, dan geldt een factor voor omzetting van partnerpensioen in extra ouderdompensioen van 0,430. Stel dat het partnerpensioen € 1.000 bedraagt, dan levert uitruil van het partnerpensioen € $1.000 \times 0,430 = € 430$ aan extra ouderdompensioen op ingaand op de pensioenrichtdatum. Deze uitkomst dient nog te worden vermenigvuldigd met de factor in bijlage 3 om het direct ingaand ouderdompensioen op leeftijd 65 te bepalen.

**Bijlage 2 Factoren uitruil ouderdomspensioen voor extra partnerpensioen,
zoals bedoeld in artikel 10.2**

Leeftijd	Ruiltarief OP/PP	Leeftijd	Ruiltarief OP/PP
20	2,869	47	2,315
21	2,842	48	2,299
22	2,816	49	2,284
23	2,791	50	2,269
24	2,767	51	2,256
25	2,744	52	2,245
26	2,721	53	2,235
27	2,699	54	2,227
28	2,677	55	2,221
29	2,656	56	2,218
30	2,636	57	2,217
31	2,615	58	2,219
32	2,596	59	2,224
33	2,576	60	2,231
34	2,556	61	2,242
35	2,536	62	2,256
36	2,517	63	2,274
37	2,497	64	2,296
38	2,478	65	2,323
39	2,458	66	2,355
40	2,439	67	2,401
41	2,421	68	2,318
42	2,402	69	2,238
43	2,384	70	2,161
44	2,366	71	2,087
45	2,349	72	2,016
46	2,332		

Toelichting bij bovenstaande tabel:

Uitruilen van ouderdomspensioen in extra partnerpensioen is mogelijk bij beëindiging van de deelname en in het laatste jaar voor de pensioenrichtdatum. Aan de hand van bovenstaande tabel is de hoogte af te leiden van het te verkrijgen partnerpensioen bij uitruil van ouderdomspensioen. Indien de deelnemer bij beëindiging van het deelnemerschap op bijvoorbeeld 55-jarige leeftijd besluit een gedeelte van zijn ouderdomspensioen uit te ruilen voor extra partnerpensioen dan bedraagt de ruilfactor 2,221. Stel dat de deelnemer recht heeft op een ouderdomspensioen van € 10.000 en een partnerpensioen van € 5.000. De deelnemer kiest ervoor om € 600 van het ouderdomspensioen uit te ruilen. Dit levert dan $€ 600 \times 2,221 = € 1.332,60$ aan extra partnerpensioen op. Het ouderdomspensioen wordt nu € 9.400 ($€ 10.000 - € 600$) en het partnerpensioen is nu € 6.332,60 ($€ 5.000 + € 1.332,60$).

Bijlage 3 Vervroegings- en uitstelfactoren, zoals bedoeld in artikel 10.4

Factoren o.b.v. leeftijd in jaren en maanden						
	0	1	2	3	4	5
55	0,593	0,595	0,597	0,598	0,600	0,602
56	0,615	0,617	0,619	0,621	0,623	0,625
57	0,639	0,641	0,643	0,645	0,647	0,649
58	0,664	0,666	0,668	0,670	0,673	0,675
59	0,691	0,693	0,695	0,698	0,700	0,703
60	0,720	0,722	0,725	0,727	0,730	0,732
61	0,751	0,754	0,756	0,759	0,762	0,764
62	0,784	0,787	0,790	0,793	0,796	0,799
63	0,820	0,824	0,827	0,830	0,833	0,836
64	0,860	0,863	0,867	0,870	0,874	0,877
65	0,902	0,906	0,910	0,914	0,917	0,921
66	0,949	0,953	0,957	0,961	0,965	0,970
67	1,000	1,005	1,009	1,014	1,018	1,023
68	1,056	1,061	1,066	1,071	1,077	1,082
69	1,119	1,124	1,130	1,136	1,141	1,147
70	1,188	1,195	1,201	1,207	1,214	1,220
71	1,266	1,273	1,280	1,287	1,294	1,302
72	1,354	1,362	1,369	1,377		
	6	7	8	9	10	11
55	0,604	0,606	0,608	0,609	0,611	0,613
56	0,627	0,629	0,631	0,633	0,635	0,637
57	0,651	0,653	0,655	0,657	0,659	0,662
58	0,677	0,679	0,682	0,684	0,686	0,688
59	0,705	0,707	0,710	0,712	0,715	0,717
60	0,735	0,738	0,740	0,743	0,745	0,748
61	0,767	0,770	0,773	0,776	0,779	0,781
62	0,802	0,805	0,808	0,811	0,814	0,817
63	0,840	0,843	0,846	0,850	0,853	0,856
64	0,881	0,884	0,888	0,891	0,895	0,899
65	0,925	0,929	0,933	0,937	0,941	0,945
66	0,974	0,978	0,982	0,987	0,991	0,996
67	1,028	1,032	1,037	1,042	1,047	1,051
68	1,087	1,092	1,097	1,103	1,108	1,113
69	1,153	1,159	1,165	1,170	1,176	1,182
70	1,226	1,233	1,239	1,246	1,253	1,260
71	1,309	1,316	1,324	1,331	1,339	1,346

Toelichting bij bovenstaande tabel:

In de bovenstaande tabel staan factoren die gehanteerd worden indien de deelnemer ervoor kiest het pensioen eerder of later dan de pensioenrichtleeftijd te laten ingaan. Het partnerpensioen wijzigt niet door vervroeging of uitstel van het ouderdompensioen. Indien de deelnemer besluit om op leeftijd 64 jaar en 9 maanden met pensioen te gaan, bedraagt de vervroegingsfactor 0,891. Als zijn opgebouwde ouderdompensioen met ingangleeftijd 67 op leeftijd 64 jaar en 9 maanden € 10.000 bedraagt, dan wordt vanaf 64 jaar en 9 maanden jaarlijks € 10.000 × 0,891 = € 8.910 uitgekeerd.

Bijlage 4 Uitrustfactoren ouderdomspensioen voor tijdelijk ouderdomspensioen tot AOW-datum, zoals bedoeld in artikel 10.7

Geboren na 31-8-1953 en voor 1-9-1955: ingangleeftijd AOW: 66 jr 4 mnd						
	0	1	2	3	4	5
55	2,595	2,607	2,620	2,633	2,646	2,659
56	2,759	2,774	2,789	2,805	2,821	2,837
57	2,958	2,977	2,996	3,015	3,035	3,055
58	3,206	3,230	3,254	3,278	3,303	3,328
59	3,522	3,552	3,583	3,615	3,647	3,681
60	3,937	3,978	4,020	4,062	4,106	4,152
61	4,508	4,565	4,624	4,686	4,749	4,814
62	5,341	5,428	5,519	5,614	5,712	5,814
63	6,674	6,822	6,978	7,143	7,316	7,500
64	9,148	9,454	9,783	10,138	10,523	10,941
65	15,323	16,286	17,386	18,655	20,136	21,884
66	58,445	77,670	116,156	231,890	n.v.t.	n.v.t.
	6	7	8	9	10	11
55	2,673	2,687	2,701	2,715	2,729	2,744
56	2,854	2,870	2,887	2,905	2,922	2,940
57	3,075	3,096	3,117	3,139	3,161	3,184
58	3,354	3,381	3,408	3,435	3,464	3,493
59	3,715	3,749	3,785	3,822	3,859	3,898
60	4,198	4,246	4,295	4,346	4,398	4,452
61	4,882	4,952	5,024	5,099	5,177	5,257
62	5,921	6,033	6,150	6,272	6,399	6,534
63	7,694	7,900	8,118	8,351	8,599	8,864
64	11,397	11,896	12,445	13,052	13,725	14,477
65	23,982	26,544	29,745	33,857	39,333	46,988
66	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

In de bovenstaande tabel staan de factoren waarmee direct ingaand vervroegd levenslang ouderdomspensioen kan worden uitgeruild voor een tijdelijke uitkering die eindigt bij het bereiken van de AOW-datum.

Geboren na 31-8-1955 en voor 1-6-1956: ingangleeftijd AOW: 66 jr 7 mnd						
	0	1	2	3	4	5
55	2,542	2,554	2,566	2,578	2,591	2,603
56	2,697	2,711	2,726	2,741	2,756	2,771
57	2,885	2,902	2,920	2,938	2,957	2,976
58	3,117	3,139	3,161	3,184	3,207	3,231
59	3,410	3,438	3,467	3,496	3,526	3,557
60	3,792	3,830	3,868	3,907	3,947	3,988
61	4,311	4,363	4,416	4,471	4,528	4,587
62	5,056	5,133	5,213	5,296	5,382	5,472
63	6,216	6,342	6,475	6,615	6,761	6,915
64	8,272	8,517	8,780	9,061	9,364	9,689
65	12,917	13,586	14,333	15,172	16,124	17,211
66	33,456	38,895	46,512	57,942	77,000	115,155
	6	7	8	9	10	11
55	2,616	2,629	2,642	2,656	2,669	2,683
56	2,786	2,802	2,818	2,834	2,851	2,868
57	2,995	3,014	3,034	3,054	3,075	3,096
58	3,255	3,279	3,304	3,330	3,356	3,383
59	3,588	3,620	3,653	3,686	3,721	3,756
60	4,031	4,074	4,119	4,165	4,212	4,261
61	4,647	4,710	4,774	4,841	4,910	4,982
62	5,565	5,662	5,764	5,869	5,980	6,095
63	7,078	7,249	7,430	7,622	7,826	8,042
64	10,040	10,420	10,833	11,284	11,777	12,319
65	18,464	19,926	21,652	23,722	26,250	29,405
66	229,919	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

In de bovenstaande tabel staan de factoren waarmee direct ingaand vervroegd levenslang ouderdomspensioen kan worden uitgeruild voor een tijdelijke uitkering die eindigt bij het bereiken van de AOW-datum.

Geboren na 31-5-1956 en voor 1-3-1957: ingangleeftijd AOW: 66 jr en 10 mnd						
	0	1	2	3	4	5
55	2,491	2,503	2,514	2,526	2,538	2,550
56	2,638	2,652	2,666	2,679	2,694	2,708
57	2,815	2,832	2,848	2,865	2,883	2,900
58	3,033	3,053	3,074	3,095	3,117	3,139
59	3,306	3,332	3,358	3,385	3,413	3,441
60	3,658	3,692	3,727	3,763	3,800	3,838
61	4,132	4,178	4,227	4,276	4,328	4,380
62	4,800	4,869	4,940	5,013	5,089	5,168
63	5,817	5,927	6,041	6,161	6,286	6,417
64	7,551	7,752	7,966	8,194	8,437	8,697
65	11,170	11,659	12,198	12,792	13,453	14,191
66	23,460	25,974	29,117	33,157	38,545	46,089
	6	7	8	9	10	11
55	2,562	2,574	2,586	2,599	2,612	2,625
56	2,723	2,737	2,753	2,768	2,783	2,799
57	2,918	2,936	2,955	2,974	2,993	3,013
58	3,161	3,184	3,207	3,231	3,255	3,280
59	3,470	3,500	3,530	3,561	3,593	3,625
60	3,876	3,916	3,957	3,999	4,042	4,086
61	4,435	4,491	4,549	4,609	4,670	4,734
62	5,250	5,336	5,424	5,517	5,613	5,713
63	6,555	6,700	6,852	7,013	7,182	7,361
64	8,975	9,273	9,595	9,942	10,317	10,725
65	15,021	15,961	17,034	18,272	19,715	21,418
66	57,407	76,276	114,034	227,478	n.v.t.	n.v.t.

In de bovenstaande tabel staan de factoren waarmee direct ingaand vervroegd levenslang ouderdomspensioen kan worden uitgeruild voor een tijdelijke uitkering die eindigt bij het bereiken van de AOW-leeftijd.

Geboren na 28-2-1957: ingangleeftijd AOW: 67 jr 0 mnd						
	0	1	2	3	4	5
55	2,456	2,467	2,478	2,490	2,501	2,512
56	2,598	2,611	2,624	2,637	2,651	2,664
57	2,767	2,783	2,799	2,815	2,831	2,848
58	2,974	2,994	3,014	3,034	3,054	3,075
59	3,234	3,259	3,284	3,309	3,336	3,362
60	3,568	3,600	3,633	3,667	3,701	3,737
61	4,013	4,057	4,102	4,149	4,196	4,246
62	4,636	4,700	4,765	4,833	4,903	4,976
63	5,571	5,670	5,774	5,882	5,996	6,114
64	7,128	7,306	7,495	7,695	7,907	8,133
65	10,241	10,648	11,092	11,578	12,112	12,702
66	19,573	21,276	23,319	25,817	28,938	32,952
	6	7	8	9	10	11
55	2,524	2,536	2,548	2,560	2,572	2,585
56	2,678	2,692	2,707	2,722	2,736	2,752
57	2,865	2,883	2,900	2,918	2,937	2,955
58	3,097	3,118	3,141	3,163	3,186	3,210
59	3,390	3,418	3,446	3,476	3,506	3,536
60	3,773	3,811	3,849	3,888	3,929	3,970
61	4,296	4,349	4,403	4,458	4,516	4,575
62	5,052	5,130	5,211	5,296	5,384	5,475
63	6,239	6,369	6,505	6,649	6,800	6,960
64	8,375	8,632	8,908	9,205	9,524	9,868
65	13,358	14,090	14,914	15,847	16,912	18,141
66	38,303	45,795	57,033	75,763	113,224	225,603

Toelichting bij bovenstaande tabel:

In de bovenstaande tabel staan de factoren waarmee direct ingaand vervroegd levenslang ouderdompensioen kan worden uitgeruild voor een tijdelijke uitkering die eindigt bij het bereiken van de AOW-leeftijd. Indien de deelnemer besluit om op bijvoorbeeld 62-jarige leeftijd met pensioen te gaan en hij ontvangt vanaf 67-jarige leeftijd AOW, dan bedraagt de ruilfactor 4,636. Stel dat hij € 10.000 aan ouderdompensioen ontvangt vanaf 67-jarige leeftijd. Dan bedraagt het vervroegde levenslange ouderdompensioen op 62 jaar $0,784 * € 10.000 = € 7.840$, de factor 0,784 komt uit bijlage 3. Als de deelnemer kiest voor een tijdelijke uitkering tot AOW-datum van € 1.000 dan dient het vervroegde ouderdompensioen verlaagd te worden met $1.000 / 4,636 = € 215,70$. Het vervroegde levenslange ouderdompensioen wordt dan $€ 7.840 - € 215,70 = € 7.624,30$. De totale uitkering tot AOW-leeftijd wordt dan $€ 7.624,30 + € 1.000 = € 8.624,30$.

Bijlage 5 Hoog/laagfactoren, zoals bedoeld in artikel 10.8

Leeftijd	55	56	57	58	59	60	61	62	63
Uitstelduur ↓									
0	1,333	1,333	1,333	1,333	1,333	1,333	1,333	1,333	1,333
1	1,318	1,318	1,317	1,317	1,316	1,316	1,315	1,314	1,314
2	1,303	1,302	1,302	1,301	1,299	1,298	1,297	1,296	1,294
3	1,289	1,288	1,286	1,285	1,283	1,282	1,280	1,278	1,276
4	1,275	1,273	1,271	1,269	1,267	1,265	1,263	1,261	1,258
5	1,261	1,259	1,257	1,254	1,252	1,249	1,247	1,244	1,241
6	1,247	1,245	1,242	1,240	1,237	1,234	1,231	1,228	1,224
7	1,234	1,232	1,229	1,226	1,223	1,219	1,216	1,212	1,208
8	1,221	1,218	1,215	1,212	1,209	1,205	1,201	1,197	1,193
9	1,209	1,206	1,202	1,199	1,195	1,191	1,187	1,183	1,178
10	1,197	1,194	1,190	1,186	1,182	1,178	1,174	1,169	1,164
	64	65	66	67	68	69	70	71	72
0	1,333	1,333	1,333	1,333	1,333	1,333	1,333	1,333	1,333
1	1,313	1,312	1,311	1,310	1,309	1,308	1,307	1,305	1,304
2	1,293	1,291	1,290	1,288	1,286	1,284	1,281	1,279	1,276
3	1,274	1,271	1,269	1,266	1,264	1,261	1,257	1,254	1,250
4	1,255	1,252	1,249	1,246	1,242	1,239	1,235	1,230	1,226
5	1,238	1,234	1,230	1,226	1,222	1,218	1,213	1,208	1,203
6	1,221	1,217	1,212	1,208	1,203	1,198	1,193	1,187	1,181
7	1,204	1,200	1,195	1,190	1,185	1,180	1,174	1,168	1,161
8	1,189	1,184	1,179	1,173	1,168	1,162	1,156	1,149	1,143
9	1,174	1,168	1,163	1,157	1,152	1,145	1,139	1,132	1,125
10	1,159	1,154	1,148	1,142	1,136	1,130	1,123	1,117	1,110

Toelichting bij bovenstaande tabel:

In de bovenstaande tabel staan de factoren "hoog" vermeld. De factor laag is gelijk aan 75% van de factor hoog. Indien bijvoorbeeld op leeftijd 67 jaar voor een periode van twee jaar hoog wordt gekozen, bedraagt het ouderdomspensioen vanaf de ingangsdatum gedurende twee jaar 1,288 maal het ouderdomspensioen zoals dat vóór de tijdelijke verhoging gold en wordt na twee jaar het ouderdomspensioen verlaagd naar $(1,288 \times 75\% =) 0,966$ maal het ouderdomspensioen zoals dat vóór tijdelijke verhoging gold. Stel het opgebouwde ouderdomspensioen op 67-jarige leeftijd bedraagt € 10.000. Er wordt dan gedurende twee jaar $1,288 \times € 10.000 = € 12.880$ uitgekeerd en vanaf 69-jarige leeftijd levenslang $1,288 \times 75\% \times € 10.000 = € 9.660$.

Bijlage 6 Afkoopfactoren, zoals bedoeld in hoofdstuk 14

Leeftijd	(Uitgesteld) ouderdomspensioen vanaf 67	Meeverzekerd partnerpensioen	Direct ingaand partnerpensioen	Wezenpensioen	(Uitgesteld) ouderdomspensioen vanaf 65
0				19,9629	
1				20,0440	
2				19,0818	
3				18,1130	
4				17,1381	
5				16,1576	
6				15,1716	
7				14,1800	
8				13,1826	
9				12,1794	
10				11,1709	
11				10,1578	
12				9,1402	
13				8,1192	
14				7,0968	
15	9,9676	3,4782	55,6154	6,0746	11,0779
16	10,1445	3,5771	55,2257	5,5637	11,2772
17	10,3242	3,6789	54,8277	5,0531	11,4798
18	10,5064	3,7835	54,4204	4,5436	11,6851
19	10,6914	3,8911	54,0037	4,0344	11,8937
20	10,8791	3,9992	53,5774	3,5268	12,1051
21	11,0691	4,1069	53,1405	3,0193	12,3190
22	11,2614	4,2162	52,6931	2,5137	12,5356
23	11,4554	4,3274	52,2351	2,0082	12,7543
24	11,6517	4,4397	51,7659	1,5051	12,9754
25	11,8499	4,5536	51,2850	1,0020	13,1987
26	12,0497	4,6691	50,7933	0,5010	13,4238
27	12,2512	4,7860	50,2899		13,6506
28	12,4538	4,9053	49,7754		13,8785
29	12,6577	5,0253	49,2492		14,1077
30	12,8627	5,1462	48,7114		14,3378
31	13,0682	5,2690	48,1611		14,5683
32	13,2743	5,3933	47,5987		14,7994
33	13,4806	5,5194	47,0230		15,0305
34	13,6868	5,6479	46,4360		15,2610
35	13,8926	5,7781	45,8371		15,4904
36	14,0977	5,9096	45,2251		15,7185
37	14,3012	6,0428	44,6009		15,9444
38	14,5029	6,1772	43,9643		16,1675
39	14,7024	6,3125	43,3151		16,3873
40	14,8991	6,4479	42,6535		16,6031

Leeftijd	(Uitgesteld) ouderdomspensioen vanaf 67	Meeverzekerd partnerpensioen	Direct ingaand partnerpensioen	Wezenpensioen	(Uitgesteld) ouderdomspensioen vanaf 65
41	15,0924	6,5836	41,9801		16,8140
42	15,2815	6,7190	41,2954		17,0189
43	15,4659	6,8534	40,5984		17,2172
44	15,6448	6,9862	39,8888		17,4077
45	15,8171	7,1172	39,1695		17,5894
46	15,9816	7,2463	38,4380		17,7621
47	16,1374	7,3728	37,6984		17,9269
48	16,2857	7,4947	36,9484		18,0854
49	16,4268	7,6129	36,1874		18,2372
50	16,5614	7,7265	35,4151		18,3828
51	16,6900	7,8349	34,6329		18,5232
52	16,8140	7,9368	33,8430		18,6598
53	16,9340	8,0318	33,0444		18,7934
54	17,0512	8,1192	32,2351		18,9245
55	17,1662	8,1989	31,4180		19,0531
56	17,2806	8,2691	30,5927		19,1815
57	17,3937	8,3306	29,7593		19,3084
58	17,5083	8,3813	28,9183		19,4350
59	17,6238	8,4215	28,0724		19,5604
60	17,7387	8,4520	27,2185		19,6841
61	17,8564	8,4694	26,3623		19,8099
62	17,9750	8,4758	25,5021		19,9362
63	18,0968	8,4693	24,6359		20,0658
64	18,2246	8,4490	23,7653		20,2015
65	18,3581	8,4159	22,8921		20,3446
66	18,5009	8,3685	22,0182		19,4970
67	18,6571	8,2792	21,1444		18,6571
68	17,8235	8,1981	20,2698		17,8235
69	16,9999	8,1023	19,4005		16,9999
70	16,1870	7,9926	18,5348		16,1870
71	15,3835	7,8712	17,6728		15,3835
72	14,5962	7,7328	16,8188		14,5962
73	13,8246	7,5809	15,9699		13,8246
74	13,0678	7,4164	15,1304		13,0678
75	12,3284	7,2382	14,3014		12,3284
76	11,6073	7,0480	13,4857		11,6073
77	10,9086	6,8421	12,6849		10,9086
78	10,2313	6,6242	11,9022		10,2313
79	9,5788	6,3928	11,1378		9,5788
80	8,9487	6,1520	10,3930		8,9487

Leeftijd	(Uitgesteld) ouderdomspensioen vanaf 67	Meeverzekerd partnerpensioen	Direct ingaand partnerpensioen	Wezenpensioen	(Uitgesteld) ouderdomspensioen vanaf 65
81	8,3451	5,9004	9,6776		8,3451
82	7,7724	5,6370	8,9890		7,7724
83	7,2219	5,3697	8,3289		7,2219
84	6,7012	5,0944	7,6999		6,7012
85	6,2089	4,8183	7,0987		6,2089
86	5,7468	4,5396	6,5323		5,7468
87	5,3146	4,2605	6,0028		5,3146
88	4,9105	3,9851	5,5130		4,9105
89	4,5395	3,7086	5,0517		4,5395
90	4,1956	3,4405	4,6290		4,1956
91	3,8810	3,1810	4,2461		3,8810
92	3,5890	2,9367	3,8888		3,5890
93	3,3217	2,7006	3,5631		3,3217
94	3,0780	2,4798	3,2676		3,0780
95	2,8566	2,2756	3,0008		2,8566
96	2,6561	2,0810	2,7612		2,6561
97	2,4751	1,9007	2,5469		2,4751
98	2,3125	1,7346	2,3563		2,3125
99	2,1671	1,5826	2,1878		2,1671
100	2,0381	1,4440	2,0400		2,0381
101	1,9254	1,3175	1,9124		1,9254
102	1,8253	1,2041	1,8006		1,8253
103	1,7363	1,1032	1,7030		1,7363
104	1,6575	1,0144	1,6180		1,6575
105	1,5879	0,9373	1,5441		1,5879
106	1,5263	0,8693	1,4801		1,5263
107	1,4721	0,8097	1,4248		1,4721
108	1,4244	0,7575	1,3770		1,4244
109	1,3824	0,7120	1,3357		1,3824
110	1,3455	0,6724	1,3002		1,3455
111	1,3131	0,6380	1,2697		1,3131
112	1,2846	0,6082	1,2434		1,2846
113	1,2594	0,5824	1,2206		1,2594
114	1,2369	0,5598	1,2007		1,2369

Toelichting bij bovenstaande tabel:

Als het pensioenfonds besluit om het pensioen af te kopen op grond van artikel 14.3, 14.4, 14.5 of 14.6, dan krijgt de rechthebbende een afkoopsom in plaats van een periodieke pensioenuitkering. De hoogte van de afkoopsom is afhankelijk van de pensioensoort en is te berekenen met behulp van de bovenstaande tabel door de opgebouwde aanspraken te vermenigvuldigen met de afkoopfactor bij de betreffende pensioensoort.

Bijlage 7 Factoren voor vervroeging en uitstel van het deelnemingsjarenpensioen, zoals bedoeld in hoofdstuk 20

Vervroegingsfactoren

Leeftijd	Vervroegingsfactor
60	0,825
61	0,861
62	0,899
63	0,940
64	0,984
64 ⁴ / ₁₂	1,000

Uitstelfactoren

Leeftijd	Uitstelfactor
64 ⁴ / ₁₂	1,000
65	1,033
66	1,086
67	1,145
68	1,210
69	1,282
70	1,362

Toelichting bij bovenstaande tabel:

In de bovenstaande tabellen staan de factoren die gehanteerd worden indien de deelnemer het 40-deelnemingsjarenpensioen eerder of later wil laten ingaan. Het partnerpensioen wijzigt niet door vervroeging van het ouderdompensioen. Indien de deelnemer besluit om op 67-jarige leeftijd met pensioen te gaan, bedraagt de uitstelfactor 1,145. Als het 40-deelnemingsjarenpensioen € 1.000 bedraagt, dan wordt vanaf 67-jarige leeftijd een 40-deelnemingsjarenpensioen van € 1.000 × 1,145 = € 1.145 levenslang uitgekeerd als aanvulling op het ouderdompensioen.

Bijlage 8 Opbouwpercentages ouderdomspensioen en partnerpensioen en risicodekking partnerpensioen

Jaar	Percentage van pensioengrondslag in de betreffende periode			Percentage van het ouderdomspensioen in de betreffende periode	
	Opbouwpercentage ouderdomspensioen	Opbouwpercentage partnerpensioen	Percentage risicodekking partnerpensioen	Opbouwpercentage partnerpensioen	Risicodekking partnerpensioen
2015	1,875%	1,31250%	n.v.t.	70%	n.v.t.
2016	1,604%	1,12280%	n.v.t.	70%	n.v.t.
2017	1,604%	0,38496%	0,73784%	24%	46%
2018	1,604%	0,38496%	0,73784%	24%	46%
2019	1,604%	0,52932%	0,59348%	33%	37%
2020	1,604%	0,52932%	0,59348%	33%	37%